ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE

200.000 Լ.Ո. 100-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 205 (27276) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026 8 ԷՋ

ՔՐԵՄԼԻՆ. «ՄՏԱԴԻՐ ԵՆՔ ԿԱՊ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՒՐՈՊԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ՝ ՀԱՍԿՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ, ԹԷ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ՓԱՓԱՔՈՂ ԴԱՇԻՆՔ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵ՞Ն»

Քրեմլինի բանբեր Տմիթրի Փեսքով յայտնեց. «Մտադիր ենք կապ հաստատելու եւրոպացիներուն հետ՝ հասկնալու համար, թէ խաղաղութիւն փափաքող դաշինք կը ներկայացնե՞ն»:

«Սփարթա 2» նաւուն վրայ յարձակումէն ետք Պալթեան շրջանին մէջ ահաբեկչական գործունէութեան տարածումով մտահոգ ենք», ըսաւ ան:

«Ուքրանական զինուորական ենթակառոյցներուն դէմ ռուսական լայնածաւալ հարուածները պիտի շարունակուին», շեշտեց Փեսքով:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՅԻՇԵԼՈՎ «ՈՉ»-Ի ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Սահմանադրութեան նախագիծի հրապարակումի պահու ընտրութիւնը կը թուի, որ պատահական չէ: Փաստաթուղթը հաւանաբար բաւական ժամանակէ ի վեր պատրաստ էր, սակայն հրապարակումը, վարչապետի ուղերձը, ԹՐԻՓՓ-ի առաջին տարւան լրացումը, այդ առիթով գործնական աշխատանքներու մեկնարկը եւ անշուշտ Միացեալ Նահանգներու նախագահին ուղերձը ամփոփուած են մէկ օրուան մէջ:

Այս բոլորի համատեղումը միայն երեւանեան որոշումով կարելի չէ բացատրել: Այս բոլորը մէկ ամբողջութիւն պէտք է նկատել՝ հետեւցնելու համար, որ կայ աշխարհաքաղաքական որոշում՝ տարածաշրջանի ապաշրջափակման օրակարգի շղարշին տակ ամբողջ տարածաշրջանի իրավիճակը հիմնական փոփոխութեան ենթարկելու:

Սահմանադրութեան փոփոխութիւնը այս բոլորին մէջ, իբրեւ թէ, դուրս պիտի բերէ այն բոլոր արգելքներն ու վտանգները, որոնք իբրեւ սպառնալիք կը յամենան Հայաստանի դիմաց՝ պատերազմի վերսկսման առիթը բաց պահելով:

Պէտք է դարձեալ ճշդել, որ Անկախութեան հռչակագիրը իբրեւ հակամարտածին նկատելը բոլորովին կեղծ օրակարգ է: Նախ խաղաղութեան պայմանագիրի նախաստորագրուած տարբերակին մէջ կայ յատուկ կէտ, որ կը խօսի կողմերուն իրարմէ տարածքային պահանջներ չունենալու մասին՝ թէ՛ այժմեան եւ թէ՛ հետագայի կտրուածքներով: Յատուկ կէտով ալ կը ճշդուի, որ կողմերը չեն կրնար յղում ընել ներքին օրէնսդրական փաստաթուղթերուն՝ իրարու նկատմամբ պահանջներ ներկայացնելու համար: Այս բոլորին վրայ կ'աւելնար նաեւ Սահմանադրական դատարանի հաստատումը, որ եթէ Անկախութեան հռչակագիրէն որեւէ բաժին չէ մէջբերուած սահմանադրութեան մէջ, ատիկա կը նշանակէ, որ իրաւադրոյթի համազօր չի կրնար սեպուիլ:

Այս բոլոր պարզաբանումները նշելէ ետք, պէտք է հարց տալ, թէ ինչո՞ւ Պաքուն ըստ էութեան նախապայման կը դնէ սահմանադրութեան փոփոխութիւնը եւ թէ ինչո՛ւ Երեւանի իշխանութիւնները կ'ընդառաջեն Պաքուի պահանջին: Աւելի քան պարզ է, որ նախապայմանը խաղաղութեան պայմանագիրի ստորագրութեան համար այս հարցով չ'աւարտիր: Բազմաթիւ նախապայմաններ անդադար կը համալրեն այդ շարքը:

Խաղաղութեան պայմանագիրի ստորագրութենէն առաջ կը մեկնարկէ ԹՐԻՓՓ-ի առաջին փուլը: Ասիկա աւելի կը ճնշէ կողմերուն վրայ, որ խաղաղութեան պայմանագիրի ստորագրութիւնը պարզապէս արարողակարգ է, որ պիտի կայանայ արդէն իսկ խաղաղութեան ծրագիրի փուլերու գործարկումէն ետք:

Երեւանի թոյլ տուած սխալները այս բոլորին մէջ այն է, որ եթէ կայ աշխարհաքաղաքական ներգրաւածութիւն այս ծրագիրները իրականացնելու, ապա խաղաղութեան ենթահողի պատրաստութեան նախապայմանային կէտերէն են հայաստանեան գերիշխան տարածքներէն ազրպէյճանական ուժերու հեռացումը եւ ռազմագերիներու վերադարձը: Չկան այս երկու հիմնական իրականացումները, կայ Պաքուի պահանջը (պահանջները) եւ կայ հայկական կողմի ընդառաջումը: Հիմա ալ առանց այս բոլորին՝ ԹՐԻՓՓ-ի առաջին փուլի գործարկման մեկնարկը:

Աւելորդ չ'ըլլար յիշելը, որ գործող Սահմանադրութեան մշակման օրերուն, իւրաքանչիւր կէտ Երեւանը համաձայնեցուցած էր Վենետիկի յանձնաժողովին կողմէ, որ ուրիշ մարմին չէր, եթէ ոչ ըստ էութեան Եւրոպական Միութեան հետ համակարգման քաղաքականութիւն վարող երկիրներու սահմանադրութիւններու եւ եւրոպական իրաւադրոյթներու հետ համընկնեցող իրաւագէտներու խումբը: Այդ իրաւագէտները, կամ նո՛յն Եւրոպան վստահաբար կը գիտակցէր, որ իր կողմէ վաւերացուող սահմանադրութիւնը հակամարտածին չէր կամ պատերազմի սպառնալիք չէր պարունակեր իր մէջ:

Սահմանադրութեան փոփոխութեան պահանջը կեղծ օրակարգ է: Կը ծառայէ ոչ թէ Հայաստանի յարատեւման, փոխհակակշռման, Սահմանադրութիւնը ժողովուրդին վերադարձնելու կարգախօսին: Հիմնականը այս բոլորին մէջ այն է, որ գործող Սահմանադրութիւնը «կեղծ քուէներով որդեգրուած է այլ պետութեան ծառայող վարչակարգի օրերուն եւ հիմա պէտք է ազատագրուի անկէ ու դառնայ գերիշխան Հայաստանի իրական անկախութիւնը պաշտպանող գերագոյն փաստաթուղթ»:

Հիմա ԹՐԻՓՓ-ի եւ նախագահ Թրամփի ուղերձին հետ համատեղելով Սահմանադրութեան նոր նախագիծի հրապարակումը՝ Երեւանը իր արտաքին քաղաքականութեան շրջադարձին մասին է, որ հրապարակային յանձնառութիւն կը կատարէ: Մնացեալը՝ կեղծ օրակարգերու սպասարկող նիւթեր են:

Առ ի յիշեցում. ցիւրիխեան արձանագրութեան օրերուն, գերտէրութիւններու ներկայացուցիչներու փաղանգը ստորագրող կողմերու ետին կանգնած էր: Պատկերը կը համոզէր, որ աշխարհը կը պարտադրէ արձանագրութիւններու ստորագրութիւնը: Արդիւնքը՝ «ՈՉ»-ի շարժումին յաջողութիւնն էր:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 83-ԱՄԵԱԿԻ ՈՒՂԵՐՁԻՆ ՄԷՋ

ԱՈՒՆ. «ԿԸ ՄԵՐԺԵՆՔ, ՈՐ ԼԻԲԱՆԱՆԸ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԵՒ ԻՐԱՆԵԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐԷՆ ՈՐԵՒԷ ՄԷԿՈՒՆ ՊԱՏԱՆԴԸ ԸԼԼԱՅ»

Հանրապետութեան նախագահ Ժոզէֆ Աուն Լիբանանի անկախութեան 83-ամեակին առիթով Նահր Քալպի մէջ դրօշի բարձրացման արարողութեան ընթացքին պատկերասփռուած ուղերձ մը յղելով յայտնեց. «Ես եկայ, որպէսզի անկեղծօրէն խօսինք հայրենիքի ներկային մասին: Այս ժայռերը, որոնք ականատես եղած են բռնագրաւողներու անցման եւ հեռացման, մեզի կը յիշեցնեն մէկ ճշմարտութիւն. բոլոր անոնք, որոնք այստեղէն անցած են, հեռացած են, եւ Լիբանանը կը մնայ: Սակայն Լիբանանի միայն գոյատեւումը բաւարար չէ: Ազգը կը չափուի

Շար.ը՝ էջ 8

ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷ.

«ԼԻԲԱՆԱՆ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ ՄԱՅՐԻԻ ԵՒ ԴԻՄԱՑԿՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ»

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէն Լիբանանի Անկախութեան տօնին առիթով Դիմատետրի էջին վրայ կատարեց հետեւեալ գրառումը.

«Լիբանանը պիտի մնայ մայրիի եւ դիմացկունութեան հայրենիքը՝ իր զաւակներուն արժանապատուութեամբ կամքով կանգուն եւ իր անկախութեամբ ազատ»:

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ.

«ԱՆԿԱԽՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՒԱՏՔ Է ՈՒ ԿԱՄՔ»

ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, Միջին Արեւելքի պատասխանատու եւ Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Յակոբ Բագրատունին անկախութեան 83-ամեակին առիթով իր դիմատետրեան էջին վրայ կատարեց հետեւեալ գրառումը.

«Անկախութիւնը հաւատք է, անկախութիւնը կամք է, անկախութիւնը իրաւունք ու պարտաւորութիւն է, անկախութիւնը շարունակուող պայքար է, անկախութիւնը գերիշխանութիւն է, անկախութիւն 10452 քառակուսի քիլոմեթր է»:

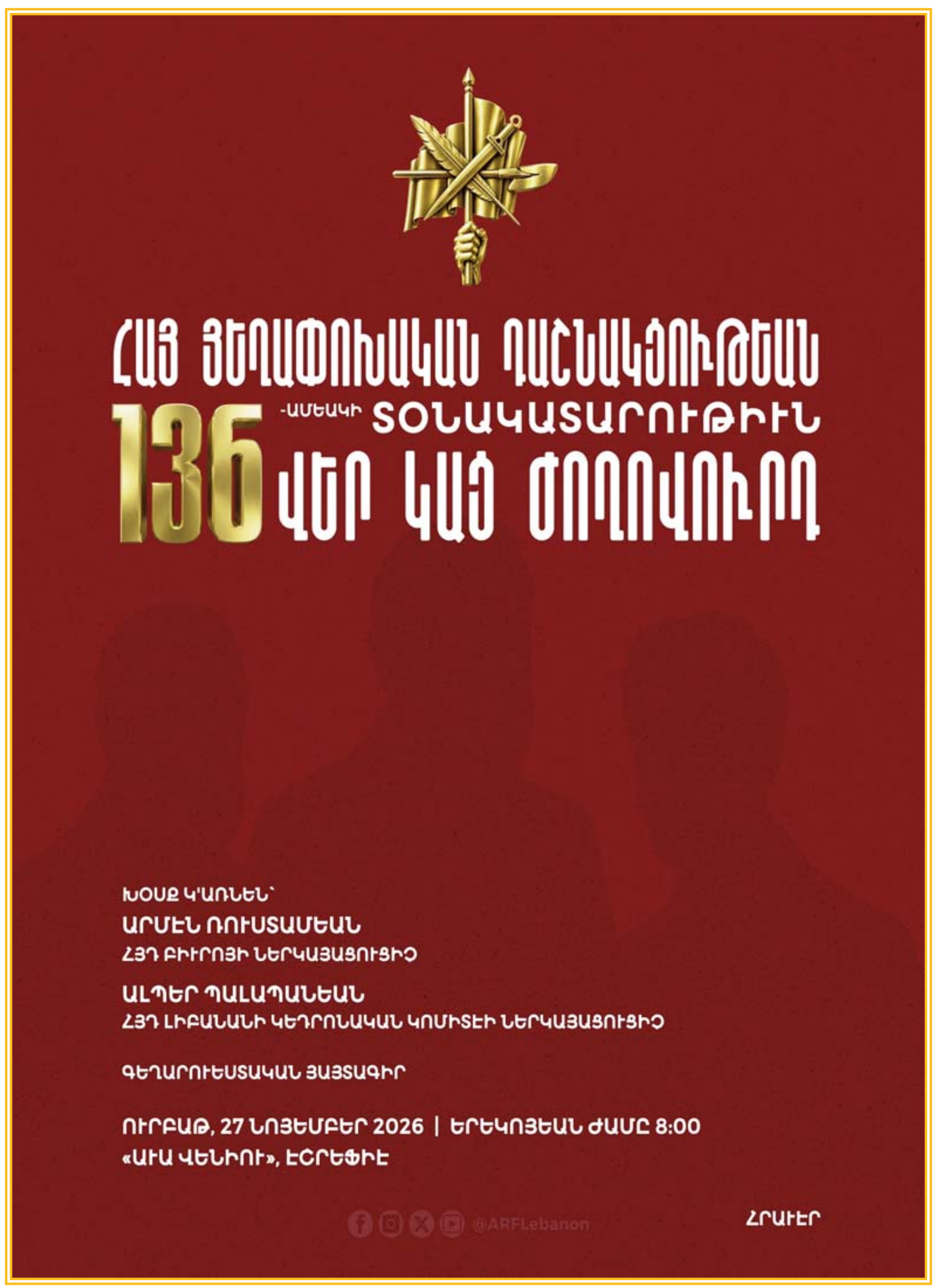

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆՈՐ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Երէկ հրապարակուեցաւ Հայաստանի նոր սահմանադրութիւնը: Նոր Սահմանադրութեան նախագիծին մէջ ամէնէն քննարկուած ու աղմկայարոյց փոփոխութիւնը նախաբանն է, ուր չկայ յղում Անկախութեան հռչակագիրին: Գործող Սահմանադրութեամբ հայ ժողովուրդը «մայր օրէնքն ընդունում է Անկախութեան հռչակագրում հաստատագրուած հայոց պետականութեան հիմնարար սկզբունքների ու համազգային նպատակների հիմքով»: Նորին մէջ ոչ թէ հայ, այլ Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովուրդն է, որ Սահմանադրութիւն կ'ընդունի՝ յանուն պետականութեան յարատեւութեան եւ զարգացման: Արտաքին քաղաքականութեան նպատակներու շարքին ալ աւելցուած է խաղաղութեան ապահովումը:

Եթէ գործող Սահմանադրութեամբ Հայաստանը ինքնիշխան, ժողովրդավարական, ընկերային,

Շար.ը՝ էջ 6

ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆԸ ԿԸ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԷ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Լիբանանի Անկախութեան տօնին առիթով ՀՅԴ Լիբանանի Հայ դատի մարմինը իր ջերմագին շնորհաւորութիւնները յայտնեց լիբանանցի ժողովուրդին: Այս առիթով Դիմատետրի վրայ հրապարակուած գրառումի մը մէջ Լիբանանի Հայ դատի մարմինը վերահաստատեց իր կառչածութիւնը ազատութեան, գերիշխանութեան եւ անկախութեան սկզբունքներուն, որոնք հիմնական յենասիւները կը կազմեն ազատ եւ անկախ հայրենիքի կերտման:

Այս ազգային իրադարձութեան առիթով Լիբանանի Հայ դատի մարմինը ընդգծեց իր ամուր յանձնառութիւնը պաշտպանելու Լիբանանի գերիշխանութիւնը, միասնականութիւնը եւ արժանապատուութիւնը՝ քաջ գիտակցելով, որ հայրենիքներու անկախութիւնը չ'ամբողջանար, բացի եթէ յարգուին անոնց ժողովուրդներուն իրաւունքները, ազատութիւնը եւ ազատ որոշումը:

«Կեցցէ՛ ազատ, գերիշխան եւ անկախ Լիբանանը», եզրափակեց ՀՅԴ Լիբանանի Հայ դատի մարմինը:

ՄԱՔՍԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԻՔ

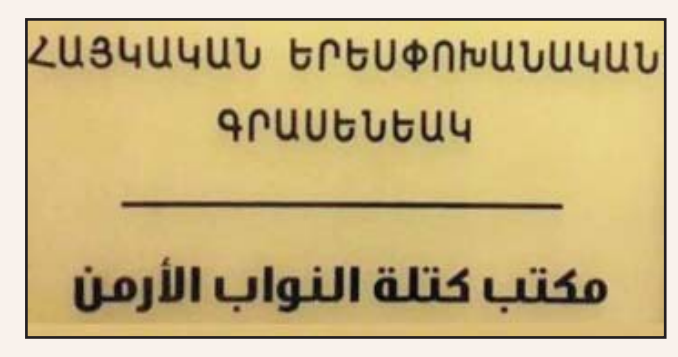

Ելեւմուտքի նախարարութեան մաքսատուներու տնօրէնութիւնը կը յայտարարէ, թէ կարիքը ունի ցամաքային սահմաններու վրայ գործող տարրերու:

Առ այդ, դիմումներ կ'ընդունի երկուշաբթի, 30 նոյեմբերէն մինչեւ երեքշաբթի, 29 դեկտեմբեր 2026:

Դիմողները պէտք է ըլլան 18-էն 25 տարեկան եւ լիբանանցի՝ աւելի քան տասը տարիէ ի վեր:

Մանրամասնութեանց համար կարելի է դիմել Երեսփոխանական գրասենեակ, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9:00-էն մինչեւ յետմիջօրէի ժամը 2:00:

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ՊԱՂԱՅԻ՝ ՀԱԿԱԴԱՐՁԵԼՈՎ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՈՒՆԻՆ.

«ԼԻԲԱՆԱՆԻՆ ԵՒ ԱՆՈՐ ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՈՏՆԴԳՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐՈՂ ՄԻԱԿ ԳՈՐԾՕՆԸ ՍԻՈՆԱԿԱՆ ԳՈՅԱՑՈՒԹԻՒՆՆ Է»

Իրանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Իսմայիլ Պաղայի, ակնարկելով հանրապետութեան նախագահ Ժոզեֆ Աունի՝ Լիբանանի անկախութեան տօնի 83-ամեակի առիթով արտասանած ուղերձին հարցերուն Լիբանանի մէջ իրանեան միջամտութեան վերաբերեալ խօսքերուն, յայտնեց. «Լիբանանի մէջ հիմնական խնդիրը ճգնաժամերու բազմազանութիւնը չէ, այլ իսրայէլեան բռնագրաւումն ու անոր առօրեայ յարձակումները, Լիբանանի գերիշխանութեան ու անվտանգութեան շարունակուող խախտումները»:

Պաղայի յայտնեց. «Հաստատօրէն ամբողջական եւ բացարձակ կերպով կը յարգենք լիբանանցի ժողովուրդն ու անոր քաղաքակրթութիւնը, Լիբանանի գերիշխանութիւնը, անոր իշխանութիւններն ու հողային ամբողջականութիւնը, եւ դժուար է գտնել շատ երկիրներ, որոնք այսքան կը կառչին այս դիրքորոշման: Եթէ միջամտութիւն ըսելով նկատի ունինք, որ մենք Իսլամապատի համաձայնագիրին յանգեցուցած բանակցութիւններու ժամանակ Լիբանանի գերիշխանութեան, ղեկավարութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան նկատմամբ յարգանքը դրած ենք մեր պահանջներու առաջին տեղերուն վրայ, ապա մեր բարեկամները պէտք է բացատրեն, եթէ ատիկա միջամտութիւն կը նկատեն: Իրանի իսլամական հանրապետութեան դիրքորոշումը յստակ է»:

«Կը կարծենք, թէ Լիբանանի մէջ խնդիրը երկու չէ, այլ մէկ, որ իսրայէլեան բռնագրաւումն է, այդ գոյացութեան Լիբանանի վրայ առօրեայ յարձակումները եւ անոր հողերուն անձեռնմխելիութիւնը ոտնահարելն ու անոր ժողովուրդին ու գերիշխանութեան սպառնալն է, եւ ասիկա իրավիճակ մըն է, որ տասնամեակներէ ի վեր կը շարունակուի», ըսաւ ան:

«Լիբանանեան դիմադրութիւնը ստեղծուեցաւ յարձակումի, բռնագրաւումի եւ Լիբանանի գերիշխանութեան դէմ դնելու համար, եւ անիկա Լիբանանի, իսլամական աշխարհին եւ շրջանի պարծանքին աղբիւրն է: Դիմադրութիւնը Լիբանանի կարողութեան եւ ուժի սիւնն է», նշեց Պաղայի:

«Մենք անկասկած Լիբանանի հետ լաւ յարաբերութիւններու հաստատում կ'ուզենք, եւ կ'ընդգծենք, որ Լիբանանի անկախութեան ու գերիշխանութեան նկատմամբ ոտնձգութիւն կատարող միակ գործօնը սիոնական գոյացութիւնն է, որ Լիբանանի վրայ իր յարձակումները կը շարունակէ աջակցութեամբ Միացեալ Նահանգներուն, որոնք, ցաւօք, իրենք զիրենք կը դնեն նաեւ միջնորդի դիրքին վրայ», նշեց Իրանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը:

Միւս կողմէ, Պաղայի նաեւ նշեց. «Մեր սահմաններուն վրայ օտար որեւէ ուժի ներկայութիւն պիտի չընդունինք, եւ հայկական կողմը մեզի անհրաժեշտ երաշխիքները տուաւ»:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ԻՐ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐՁԻՆ ՄԷՋ

*ՌՈՒՊԻՕ. «ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԿԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԻՐ ԴՐԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԼԻԲԱՆԱՆԻՆ ԻՐԵՆՑ ԱՋԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ»

Պէյրութի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպանատունը հրապարակեց Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մարքօ Ռուպիոյի՝ Լիբանանի անկախութեան տօնին առիթով յղած շնորհաւորական ուղերձը:

Ռուպիօ իր ուղերձին մէջ կ'ըսէ. «Միացեալ Նահանգները իր անկախութեան 83-ամեակին առիթով կը շնորհաւորէ լիբանանցի ժողովուրդը: Լիբանանցի ժողովուրդը, ըլլայ այդ հայրենիքի թէ օտարութեան մէջ, արտակարգ տաղանդ ու դիմանալու կարողութիւն ցոյց տուաւ:

«Այս առիթով, Միացեալ Նահանգները կը վերահաստատեն իրենց աջակցութիւնը Լիբանանի մը նկատմամբ, որ ամբողջական գերիշխանութիւն կը վայելէ, իր դրացիներուն հետ խաղաղութեամբ կ'ապրի եւ միայն իր քաղաքացիներու հաշուետուութեան ենթակայ է:

«Պիտի շարունակենք լիբանանցի ժողովուրդին ու լիբանանեան պետութեան կողքին կանգնիլ եւ անհամբեր կը սպասենք մեր երկիրներուն միջեւ գործընկերութեան ամրապնդման»:

ԿԵՍԱՐԻՈՅ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կեսարիոյ բարեսիրական ընկերակցութեան վարչութիւնը իր հայրենակիցները կը հրաւիրէ Ընդհանուր անդամական ժողովի, որուն ընթացքին տեղի պիտի ունենայ նաեւ վարչական նոր կազմի ընտրութիւն: Ժողովը տեղի պիտի ունենայ կիրակի, 29 նոյեմբեր 2026-ին, առաւօտեան ժամը 10:30-ին, ընկերակցութեան կեդրոնին մէջ, Զալքա:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՀՅԴ «ԳԱՐԵԳԻՆ ՆԺԴԵՀ» ԿՈՄԻՏԷՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀՄԸՄ-Ի ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻ ՆՇՈՒՄ

Գործակցութեամբ ՀՅԴ «Գարեգին Նժդեհ» կոմիտէութեան եւ ՀՄԸՄ-ի Անթիլիասի մասնաճիւղի վարչութեան, կիրակի, 22 նոյեմբերին Զալքայի մէջ տեղի ունեցաւ Լիբանանի Անկախութեան տօնի նշում: Այդ առիթով տեղի ունեցաւ տողանցք, որ ընթացք առաւ առաւօտեան ժամը 10:00-ին «Փրոմենատ» պանդոկի կողքի կառատունէն դէպի ՀՅԴ «Գարեգին Նժդեհ» ակումբ: Տողանցքին մասնակցեցան ՀՄԸՄ Անթիլիասի մասնաճիւղի շեփորախումբը, ՀՄԸՄ Անթիլիասի մասնաճիւղի սկաուտները, ՀՄԸՄ Ժտէյտէի մասնաճիւղի սկաուտները, Զալքայի շրջանի ՀԿՄ-ի պատանեկանը, ՀՅԴ «Սերգէյ» պատանեկան միութեան պատանիները, ՀՅԴ ԼԵՄ-ի «Շահէն Մեղրեան» մասնաճիւղի անդամները եւ հայորդիներ:

Ներկայ էին ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, Միջին Արեւելքի պատասխանատու եւ Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Յակոբ Բագրատունի, ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Ալպեր Պալապանեան, Հայկական երեսփոխանական

Շար.ը՝ էջ 8

ՆԱԽԿԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՓԻԵՌ ԺԵՄԱՅԵԼԻ ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՆՇՈՒՄ

Շաբաթ, 21 նոյեմբերին Կեդրոնական Պէյրութի մարոնիներու Մար Ժըրժոս եկեղեցւոյ մէջ Փաղանգաւոր կուսակցութիւնը եւ Ժեմայէլ ընտանիքը հոգեհանգստեան արարողութեամբ նշեցին նախկին նախարար Փիեռ Ժեմայէլի սպանութեան տարելիցը: Հոգեհանգստեան արարողութեան նախագահեց մարոնիներու Պշարա Ռայի պատրիարքը:

Ներկաներու շարքին էին ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, Միջին Արեւելքի պատասխանատու եւ Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Յակոբ Բագրատունի եւ ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Ալպեր Պալապանեան:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

•ԱՂԲԻՒՐ մը «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Նախագահ Աունի արտասանած ճառը լիբանանեան պետութենէն սպասուած դիրքորոշումն է, եւ Սէուտական Արաբիոյ դեսպան Ֆահտ Տոսարիի՝ նախագահ Աունի խօսքը «Էքս»-ի իր էջին վրայ տեղադրելը չափազանց կարեւոր ցուցանիշ է»:

Շար.ը՝ էջ 8

ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 83-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՑՈՒՅՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ ՀՅԴ Լիբանանի պատանեկան միութիւններու Ընդհանուր վարիչ մարմինին, շաբաթ, 21 նոյեմբեր 2026-ին, յետմիջօրէի ժամը 3:00-ին, Նորաշէնի կառատան մէջ նշուեցաւ Լիբանանի անկախութեան 83-ամեակը՝ մասնակցութեամբ Լիբանանի Ներքին ապահովութեան ուժերու շարժական զօրքերու ջոկատին:

Հաւաքին ներկայ էին ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Ալպեր Պալապանեան, միութիւններու եւ մարմիններու ներկայացուցիչներ, ծնողներ, շրջանի բնակիչներ եւ պատանիներ:

ՀՄԸՄ-ի Անթիլիասի մասնաճիւղի շեփորախումբը

հնչեցուց Լիբանանի քայլերգը, ապա հայերէնով եւ արաբերէնով հերթաբար խօսք առին «Ն. Աղբալեան» պատանեկան միութենէն Լիմ Լիպարեան եւ «Հրայր Դժոխք» պատանեկան միութենէն Գլարիթա Մելքոնեան:

Խօսքերուն մէջ շեշտուեցաւ, որ Լիբանանի անկախութեան օրը օրացոյցի վրայ նշուած սովորական օր մը չէ, այլ խորապէս ապրուած արժէք եւ սրբազան ուխտ է, մանաւանդ լիբանանահայութեան համար, որ լաւապէս կը գիտակցի անկախութեան եւ հայրենիքի արժէքը: «Արցախի կորուստի ցաւալի իրականութենէն ետք, երբ տակաւին թարմ է մեր ժողովուրդին բաց վէրքը, մենք աւելի քան երբեք կը գիտակցինք, թէ ազատութիւնն ու պետականութիւնը երբեք ինքնաբերաբար տրուած իրողութիւններ չեն»:

Խօսք առնողները նաեւ ներկայացուցին լիբանահայութեան ներդրումները լիբանանեան զանազան բնագաւառներուն մէջ եւ անոր յանձնառութիւնը պաշտպանելու Լիբանանի անկախութիւնն ու գերիշխանութիւնը:

Խօսքերէն ետք, Ներքին ապահովութեան ուժերու շարժական զօրքերու ջոկատը կատարեց իր զինուորական ցուցադրութիւնը, որ կ'ընդգրկէր ինքնապաշտպանութիւն, կրակէ օղակներու մէջէն ցատկել, ոճրագործի ձերբակալութիւն, ցուցարարներ ցրուելու փորձ եւ «Սեն Ժաք» շէնքերէն դէպի վար պարաններով իջնել:

Աւարտին, իբրեւ երախտագիտութիւն եւ շնորհակալութիւն, ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ Արամ Սոմունճեան եւ ՀՅԴ ԼՊՄ ԸՎՄ ատենապետ Րաֆֆի Տէմիրճեան ջոկատի հրամանատարին յանձնեցին հայկական նուռը ներկայացնող նկարչութիւն մը:

ՀՅԴ 136-ԱՄԵԱԿ

ՀՅԴ ԵՐԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

... Ինչն է, որ այնքան կը մեծցնէ Քրիստափորը. ո՞ւր է անոր ժողովրդականութեան գաղտնիքը: Նա չունէր բնաւ այն փայլն ու շուքը, որ յատկանիշն է հայոց աշխարհի մեծերուն: Չունէր պերճ, գրաւիչ լեզու, ինչպէս Խրիմեան, եւ չէր կատարեր անոր պէս քարոզչական խանդավառ թափօրներ: Չունէր հրապարակագրի կոչում, տաղանդ, ինչպէս Նալբանդեան եւ Արծրունի, եւ չէր խօսեր անոնց պէս հայ ժողովուրդին՝ թերթերու, հանդէսներու բարձր ամպիոններէն: Չէր գրեր բոցավառող ու լացնող վէպեր, ինչպէս Րաֆֆի, չէր օժտուած խօսնակ քնարով, ինչպէս Պատկանեան, չէր կախարդեր բազմութիւններ թատերական բեմէն, ինչպէս Պետրոս Ադամեան:

Լռիկ, անշուք, համեստ մտաւորական մը, որուն միակ արտաքին փայլը իր նուրբ, տանջուած, վեհորէն գեղեցիկ, առաքելական դէմքի մէջ էր: Շատեր չէին իսկ տեսած զինքը: Ոչ ալ կարդացած իր սակաւաթիւ, փոքր ինչ դժուարամարս յօդուածները: Բայց մէկ բան գիտէին ամէնքը. նա կազմակերպութեան գլուխն էր եւ ինքը գերագոյն կազմակերպիչը:

Կազմակերպիչ ոգի... Այստեղ Քրիստափորեան հմայքի գաղտնիքը: Հազուագիւտ առաջնորդ մը, որ իր ընտիր իմացականութիւնը կը միացնէր եւ բարոյական խոշոր առաքինութիւններ՝ հաստատուն նկարագիր, անյողդողդ կամք, անաղարտ մաքրութիւն եւ անկաշառ շիտակութիւն:

* * *

... Եւ ահա Ռոստոմը: Նա ինքն ալ խոշոր «լրացուցիչ» մըն էր, ինքն ալ ոչ պակաս անհրաժեշտ երրորդութեան մէջ՝ թէ՛ իր նուրբ իմացականութեամբ եւ թէ՛ իր աւելի հանգիստ, հարթ ու հաւասարակշռուած խառնուածքով: Միայն գիտէր ինքզինքը ջնջել միւսներուն առջեւ,- եւ այդ կ'ընէր սիրով, բնականօրէն, առանց ցոյցի ու կեղծ համեստութեան: Մեծամոլութեան արատը, որ իր հիւանդագին արտայայտութիւններով այնքան յատուկ է հայ մտաւորականին նաեւ հասարակ, խորթ, օտար էր մեր Երրորդութեան անդամներուն, - այն օտար էր մանաւանդ Ռոստոմին: Դժուար է գտնել մեր հին ու նոր, ռուսահայ ու թրքահայ բարձր մտաւորականութեան շարքերուն մէջ ուրիշ դէմք մը, որ լինելով ի բնէ այնքան լայնօրէն օժտուած, ունենալով խելքի, **հիումմըրի**, արիութեան եւ անձնազոհութեան այնքան առատ պաշար, միեւնոյն ժամանակ այն աստիճան զերծ լիներ ինքնապաշտումի, փառասիրութեան, ունայնամտութեան հակումներէն, ինչպէս Ռոստոմ:

«Կատարե՛նք մեր պարտքը մեր թշուառ ժողովուրդի հանդէպ... Փա՞ռք, ծա՞փ, դափնինե՞ր,- ունայնութիւն ունայնութեանց»... Այդպէս կ'ըսէր, մեզ անոր մշտազուարթ ու ժպտուն դէմքը, իւրաքանչիւր խօսքը եւ **ժեսթը**:

... Ժընեւում, 1892- էն ի վեր, խմբագիրն էր «Դրօշակ»-ի եւ ինքն իսկ գրաշար:

... Գրելու ձիրք չունէր, թէեւ լաւագոյնն էր եղածներուն մէջ: «Դրօշակ»-ի խմբագրապետն էր եւ ինք առաջինը կը խնդար իր տիտղոսին վրայ: Յօդուած մը գրել ճառ մը ըսել, բանախօսութիւն մը ընել - ճըշմարիտ տառապանք էր իրեն համար: Մեծ մասով ընկերներու գրել կու տար «Դրօշակ»-ի յօդուածները եւ ինքը սիրով կը շարէր: Մեր ամէնէն զարգացած ընկերներէն էր:

* * *

Ու ապա Սիմոն Զաւարեանը... Մաքրագոյնը մաքուրներէն, «Աշխարհիկ սուրբ», ինչպէս կ'ըսէին ոմանք կատակով: Ջիղերու խուրձ մը, որ մշտապէս կ'ալեկոծուէր ու կը բոցավառուէր: Փոքրահասակ, վտիտ եւ ջղուտ, սիրուն: Անդոնեսեան գլուխ մը, նուրբ դէմքով, թուխ, վառվռուն աչքերով: Համակ եռանդ, կեանք եւ շարժում: Ըմբոստ, հպարտ, գերազանցապէս ուրույն, անկախ նկարագիր մը: Երրորդութեան մէջ ամէնէն գիտունն էր եւ թերեւս ամէնէն հարցասէրը: Երեքին մէջ ամէնէն աւելի թափառեր էր, շփուեր ժողովրդային զանգուածներուն հետ,- եւ գլուխը լեցուն էր այլազան գիտելիքներու, տեսութիւններու պաշարով:

... 1890 թուականէն կը դառնայ կուսակցութեան տիրական դէմքերէն մէկը: Լինելով հանդերձ ուժեղ, շեշտուած անհատականութիւն իր ինքնատիպ մտակազմով, խառնուածքով ու գիտական պաշարով, Զաւարեան եւս առաւել սիրուած եւ յարգուած էր իր բարոյական առաքինութիւններով:

... ՀՅ Դաշնակցութեան բարոյախօսն էր նաեւ դատախազը միանգամայն: Չկար մի հատիկ ընկերական ժողով, ուր նա չխարանէր բարոյական սայթաքումները եւ չհոլովէր յաւիտենական պատգամները ուղղամտութեան, ազնուութեան, գաղափարային կարգապահութեան: Հայկական շարժումը անոր աչքին գերազանցապէս կրթիչ ազդակ մըն էր եւ ՀՅ Դաշնակցութիւնը անոր համար միջոց մըն էր՝ ոչ միայն Հայկական դատը հետապնդելու, այլեւ հայ ազգը դաստիարակելու, անոր բարոյական մակարդակը բարձրացնելու:

Մ. ՎԱՐԱՆԴԵԱՆ

Ո՞Վ ԿԸ ՎՃՌԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՊԱԳԱՆ

Արդեօք պետութիւն մը կրնա՞յ ամրապնդել իր անկախութիւնն ու ինքնիշխանութիւնը՝ փոխելով իր սահմանադրութիւնը, թէ՞ արտաքին պահանջներու ազդեցութեան տակ կատարուած նման փոփոխութիւն մը կրնայ վերածուիլ ճիշդ այդ ինքնիշխանութեան սահմանափակման: Եւ եթէ պետութիւնը ազատ չէ ինքնուրոյն որոշելու իր սահմանադրութեան բովանդակութիւնը, որքանո՞վ կրնայ իսկապէս ինքնիշխան նկատուիլ:

Հայաստանի մէջ ծաւալող սահմանադրական բանավէճը շատ աւելին է, քան՝ իրաւական որոշ դրոյթներու փոփոխութեան շուրջ ստեղծուած տարակարծութիւն մը: Անիկա կը շօշափէ՝ պետականութեան էութիւնը, ինքնիշխանութեան սահմանները, պատմական յիշողութեան եւ քաղաքական իրականութեան յարաբերութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ խաղաղութեան եւ անվտանգութեան խնդիրները:

Սակայն սխալ պիտի ըլլայ այս բանավէճը ներկայացնել իբրեւ հակադրութիւն խաղաղութեան կողմնակիցներուն եւ ազգային ինքնութեան պաշտպաններուն միջեւ: Նման մօտեցում մը կը պարզացնէ խնդիրը եւ կը սահմանափակէ անոր լուրջ քննարկման կարելիութիւնը:

Ազրպէյճան կը պահանջէ Հայաստանի սահմանադրութեան փոփոխութիւնը՝ պատճառաբանելու անոր նախաբանին մէջ յիշատակուած 1990 թուականի Անկախութեան հռչակագիրին կատարուած յղումը, որ իր կարգին յղում կը կատարէ Հայաստանի եւ Արցախի վերամիաւորման վերաբերող 1989 թուականի որոշումին: Պաքու այս յղումը կը մեկնաբանէ իբրեւ տարածքային պահանջատիրութեան արտայայտութիւն, մինչդեռ Երեւան կը պնդէ, որ Հայաստանի սահմանադրութիւնը այլ պետութեան նկատմամբ տարածքային պահանջ չի ներկայացներ:

Այստեղ անհրաժեշտ է տարբերութիւն դնել պատմական փաստաթուղթի մը քաղաքական նշանակութեան եւ անոր իրաւական հետեւանքներուն միջեւ: Պատմական ձգտումի մը յիշատակումը անպայման ներկայ տարածքային պահանջի մը գոյութիւնը չի նշանակեր: Սակայն սահմանադրական ձեւակերպումները կրնան նաեւ տարբեր մեկնաբանութիւններու առիթ տալ միջպետական յարաբերութիւններուն մէջ:

Եթէ Հայաստանի սահմանադրութիւնը տարածքային պահանջ չի ներկայացներ, ինչո՞ւ անոր փոփոխութիւնը կը դառնայ խաղաղութեան նախապայման: Իսկ եթէ այդ փոփոխութիւնը կը համապատասխանէ Հայաստանի պետական շահերուն, պէ՞տք է զայն մերժել միայն այն պատճառով, որ Ազրպէյճանն ալ նման պահանջ ներկայացուցած է:

Այս հարցումներուն պատասխանները պէտք է փնտռել իրաւական մեկնաբանութեան, քաղաքական նպատակներու եւ անոնց հետեւանքներու գնահատման մէջ, ոչ թէ՝ նախապէս որդեգրուած դիրքորոշումներու:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան սահմանադրական բարեփոխումը կը ներկայացնէ իբրեւ Հայաստանի պետականութեան ամրապնդման եւ միջազգայնօրէն ճանչցուած սահմաններուն վրայ հիմնուած պետական մտածողութեան հաստատման անհրաժեշտութիւն: Այս մօտեցումը ունի իր քաղաքական տրամաբանութիւնը: Պետութեան մը կայունութիւնը չի կրնար անվերջ կախեալ մնալ չլուծուած պատմական հակամարտութիւններէն: Պետական քաղաքականութիւնը պարտաւոր է հաշուի առնել ներկայ աշխարհաքաղաքական պայմանները, անվտանգութեան մարտահրաւէրները եւ զարգացման կարելիութիւնները:

Սակայն արդեօք քաղաքական իրապաշտութիւնը կը պահանջէ՞ պատմական յիշողութեան սահմանադրական արտայայտութեան վերանայում: Կրնա՞յ Հայաստան ընդունիլ իր միջազգայնօրէն ճանչցուած սահմանները՝ առանց իր անկախութեան պատմական հիմքերը մերժելու:

Պատմական յիշողութիւնը եւ պետական քաղաքականութիւնը նոյն հասկացողութիւնները չեն: Պետութիւն մը կրնայ պահպանել իր պատմական գիտակցութիւնը՝ միաժամանակ իր արտաքին քաղաքականութիւնը կառուցելով միջազգային իրաւունքի եւ ներկայ սահմաններու ճանաչման սկզբունքներուն վրայ: Հետեւաբար խընդիրը պատմութիւնը պահպանելու կամ մոռնալու միջեւ ընտրութիւն մը չէ, այլ՝ պատմական ժառանգութիւնը ժամանակակից պետականութեան պահանջներուն հետ համադրելու կարողութիւնը:

Սահմանադրութիւնը անփոփոխելի փաստաթուղթ մը չէ: Պետութիւնները կը զարգանան, հասարակութիւնները կը փոխուին, եւ սահմանադրական համակարգերը կրնան վերանայման կարիք ունենալ: Սակայն բարեփոխումի մը անհրաժեշտութիւնը պէտք է հիմնաւորուի պետութեան ներքին պահանջներով եւ քաղաքացիներուն շահերով:

Այստեղ կը ծագի ինքնիշխանութեան հիմնական հարցը: **Արդեօք արտաքին պահանջի մը գոյութիւնը բաւարա՞ր է եզրակացնելու, թէ սահմանադրական փոփոխութիւնը պարտադրուած է: Ո՛չ անպայման: Բայց կարելի՞ է անտեսել արտաքին ճնշումներուն ազդեցութիւնը որոշում կայացնելու գործընթացին վրայ: Դարձեալ՝ ո՛չ:**

Ուրեմն սահմանադրական փոփոխութեան օրինականութիւնը պէտք է գնահատել ոչ միայն անոր ընդունման ընթացակարգով, այլ նաեւ՝ անոր անհրաժեշտութեան հիմնաւորումով եւ որոշում կայացնելու անկախութեամբ:

Այս հարցը անմիջականօրէն կապուած է Հայաստանի անվտանգութեան եւ խաղաղութեան հեռանկարներուն:

Խաղաղութիւնը Հայաստանի համար կենսական նշանակութիւն ունի: Պատերազմներու, մարդկային կորուստներու եւ անվտանգութեան ծանր մարտահրաւէրներու փորձառութենէն ետք, կայուն խաղաղութեան հաստատումը պետական առաջնահերթութիւն մըն է: Անիկա կրնայ նաեւ տնտեսական զարգացման եւ տարածաշրջանային համագործակցութեան նոր կարելիութիւններ ստեղծել:

Սակայն **կրնա՞յ սահմանադրական փոփոխութիւն մը ինքնին երաշխաւորել խաղաղութիւնը:**

Հայաստան եւ Ազրպէյճան նախաստորագրած են խաղաղութեան համաձայնագիրը, սակայն անոր վերջնական ստորագրութիւնն ու վաւերացումը տակաւին չեն ամբողջացած: Ազրպէյճան սահմանադրական փոփոխութիւնը կը ներկայացնէ իբրեւ անհրաժեշտ պայման, մինչդեռ Հայաստանի իշխանութիւնները կը պնդեն, որ գործող սահմանադրութիւնը համաձայնագիրին իրաւական արգելք չի հանդիսանար:

ՎԵՐԱ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

«ՃԵՄԱՊՏՈՅՏ ՄԸ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ» ԽՈՐԱԳՐԵԱԼ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԻՐ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՈՎ

ՄԻՐԷՅ ԿՈԿԻԿԵԱՆ ԵՐԱԽՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱԾՈՂ ԵՒ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԻՒՐԱՅԱՏՈՒԿ ՈՃՈՎ ԿԸ ՋԱՆԱՅ ՄԵՂՄԱՅՆԵԼ ՇՐՋԱՆԻ ԱՊՐԱԾ ԴԱՌՆՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏՔԵՐԸ

Անցնող շաբաթավերջին Կեդրոնական Պէյրութի Սթարքօ կառոյցին կից «Քալիմ Պշարա» արուեստի ցուցասրահը խճողուած էր մեծաթիւ արուեստասէր երիտասարդներով, որոնք եկած էին ջերմ ու խանդավառ մթնոլորտի մէջ վայելելու լիբանանահայ արուեստագէտ Միրէյ Կոկիկեանի գունագեղ ստեղծագործութիւնները: Ներկաներուն մէջ ուշագրաւ էր Լիբանանի նախկին գեղեցկուհի Ռահաֆ Ապտալլան: Հինգշաբթի, 12 նոյեմբեր 2026-ի երեկոյեան ժամը 6:00-ին մեկնարկած այս ձեռնարկը, որ կը տեւէ մինչեւ ընթացիկ նոյեմբերի 24-ը, առիթ մըն է, ուր տաղանդաւոր գեղանկարիչը իր երախտագիտութեան զգացումները կը դրսեւորէ գունագեղ գիծերու արանքին բազմած գեղատեսիլ քաղաքներուն նկատմամբ: Այն քաղաքները որոնք, յատկապէս՝ Միջին Արեւելքի թէ աշխարհի այլ տարածքներու մէջ, ջերմ ոգեւորութեամբ դիմաւորած են տաղանդաւոր գեղանկարիչը, ինչպէս նաեւ՝ հազարաւոր այլ քաղաքացիներ, որոնք ապահովական դառն պայմաններու բերումով թէ առեւտրական ծրագիրներով նախընտրած են այցելել, գործակցիլ եւ ինչո՞ւ ոչ, հաստատուիլ այդ արաբական քաղաքներուն մէջ: Լիբանանեան հարթակներուն թէ սրահներուն զուգահեռ, արուեստագէտ Միրէյ Կոկիկեան ջերմ ոգեւորութեամբ ու երբեմն ալ մրցանակներով դիմաւորուած ու գնահատուած է:

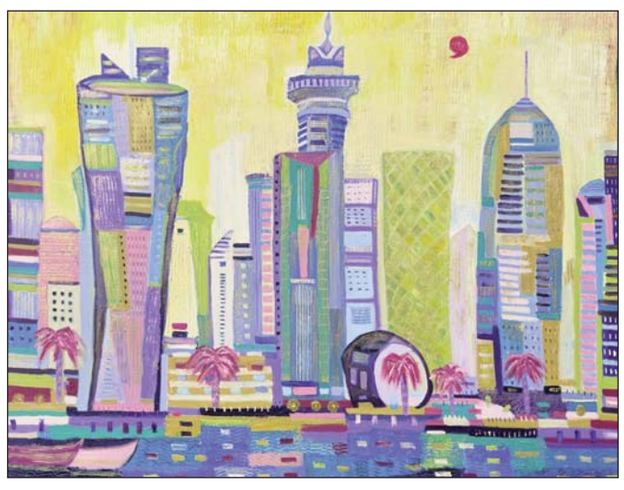

«Ազդակ»-ի հետ իր զրոյցի պահուն գեղանկարիչ Կոկիկեան նշեց, թէ այս գեղարուեստական գործերուն ընդմէջէն երախտագիտութեան նուագագոյն զգացումներն է, որ կը փորձէ փոխանցել միջինարեւելեան այս քաղաքներուն: Փաստօրէն անցնող տասնամեակներուն, յատկապէս՝ վերջին հնգամեակին, Միջին Արեւելքի մէկէ աւելի քաղաքներ թիրախ դարձան հրթիռներու տարափին, երբ հազարաւոր քաղաքացիներ տեղահանուած ու գաղթական դարձան իրենց իսկ հայրենիքին մէջ, ուրիշներ նոյնիսկ իրենց հայրենի բնօրրանը կորսնցնելու սպառնալիքին տակ գտնուեցան: Այլ խօսքով, բազմապիսի դժուարութիւններ ու մարտահրաւէրներ յաղթահարած ու վերստին ոտքի կանգնիլ փորձող այս քաղաքներուն լուսաշող, գունագեղ ստեղծագործութիւններով փոխանցուող այս նախաձեռնութիւնը շնորհակալութենէն անդին երախտագիտութեան, յոյսի եւ գոյատեւման խթանող քայլ մըն է արուեստագէտին կողմէ:

«Ճեմապտոյտ մը Միջին Արեւելքի մէջ» («A Walk in The Middle East») խորագրեալ արուեստի իր նորագոյն ներկայացումով գեղանկարիչ Միրէյ Կոկիկեան կը փորձէ պեղել այդ քաղաքներուն յատակը թաքնուած դարերու աւանդը: Ան կը փորձէ վերյիշել անցեալի ու ներկայի բախումէն մնացած յուշերու պատառիկներ, որոնք, թէեւ՝ հնամաշ ու սպառած, բայց եւ այնպէս, տակաւին կը խորհրդանշեն պատմական հետքերու աւանդը: Կիսավերացական կամ կիսաանիեթէթ (Semi-abstract) արուեստի դրոշմով յատկանշուող արուեստագէտ Միրէյ Կոկիկեան իր նշեալ «ճեմապտոյտ»-ով կը փորձէ մեղմացնել միջինարեւելեան այդ քաղաքներու եւ տարածքներու ապրած ողբերու դառնութիւնը:

Շար.ը՝ էջ 6

«ԵՒ ԻՆՉՊԷ՞Ս ՉՀՊԱՐՏԱՆԱԼ...» 67 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ՀԱՒԱՏՔԻ, ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆՈՒԻՐՈՒՄԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐ ՃԱՄԲԱՅ

Վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեան՝ Քեսապի լեռներէն մինչեւ հայ աւետարանական աշխարհին հոգեւոր բարձունքները

Կան կեանքեր, որոնց արժէքը կը չափուի ոչ թէ անցած տարիներու թիւով, այլ՝ անոնցմէ իւրաքանչիւրին մէջ ցան-ւած հաւատքի սերմերով, մատուցուած ծառայութեամբ եւ մարդկային հոգիներու մէջ ձգած լուսաւոր հետքերով: Կան նաեւ անհատներ, որոնց անձնական կեանքի պատմութիւնը կը միահիւսուի ամբողջ համայնքի մը հոգեւոր, կրթական եւ ազգային վերելքին հետ: Այդպիսիներէն է վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեանը՝ հայ աւետարանական կեանքի բազմավաստակ հոգեւորականը, աստուածաբանը, մանկավարժը, հեղինակն ու ազգային-եկեղեցական գործիչը:

Արդարեւ, ինչպէ՞ս չհպարտանալ մարդով մը, որ իր կեանքի 91 տարիներէն 67-ը նուիրած է՝ Աստուծոյ փառքին, քրիստոնէական հաւատքի տարածման, հայ եկեղեցական ու ազգային կեանքի պահպանման եւ սերունդներու հոգեւոր դաստիարակութեան վեհ առաքելութեան:

Վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեանի կեանքի պատմութիւնը սկսած է Սուրիոյ գեղատեսիլ Քեսապի Էքիզօլուք գիւղէն, ուր ծնած է 1935-ին: Անոր մանկութիւնն ու կազմաւորումը կապուած են քեսապեան գիւղական համեստ կեանքին, բնութեան մաքրութեան, լեռներու խստաշունչ միջավայրին եւ աշխատասէր հայ գիւղացիին պարզ, բայց արժանապատիւ կենցաղին հետ:

Քեսապը պարզապէս ծննդավայր մը չէր. իրեն համար անիկա եղաւ հոգեկան կազմաւորման առաջին դպրոցը, ուր կեանքի պարզ պայմանները, ընտանեկան դաստիարակութիւնը եւ համայնքային ամուր կապերը կը կոփէին իր նկարագիրը: Հոն ստացաւ՝ լեռնցի հայուն կամքը, տոկունութիւնը, աշխատասիրութիւնն ու համեստութիւնը, որոնք հետագային պիտի դառնային իր երկարատեւ ծառայութեան անբաժան ուղեկիցները:

Քեսապի Հայ աւետարանական վարժարանին մէջ ստացած նախնական կրթութենէն ետք ուսումը շարունակեց Հալէպ եւ Պէյրութ: Պէյրութի ամերիկեան համալսարանէն եւ Մերձաւոր Արեւելքի Աստուածաբանական ճեմարանէն ստացաւ իր բարձրագոյն կրթութեան առաջին վկայականները՝ գերազանց արդիւնքներով: Ապա իր աստուածաբանական եւ ակադեմական պատրաստութիւնը հարստացուց Միացեալ Նահանգներու Hartford, Harvard եւ Andover Newton աստուածաբանական հաստատութիւններուն մէջ՝ տիրանալով մագիստրոսի երկու աստիճաններու եւ աստուածաբանութեան դոկտորի կոչումի:

Այս կրթական ուղին պարզապէս գիտելիքներու ամբարում մը չէր. անոր մէջ կը տեսնուէր երիտասարդ քեսապցիին վճռակամութիւնը՝ իր ստացած շնորհները վերածելու ծառայութեան եւ իր ժողովուրդին հոգեւոր ու մտաւոր զարգացման նուիրելու:

1959 թուականը դարձաւ իր ծառայական կեանքին նշանակալից մեկնակէտը: Այդ թուականէն սկսեալ ան իր ամբողջ էութեամբ նուիրուեցաւ Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ հոգեւոր հովուութեան եւ քրիստոնէական պատգամի տարածման սրբազան առաքելութեան:

Իր առաջին հովուական ծառայութիւնը մատուցեց Դամասկոսի Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ մէջ՝ միաժամանակ ստանձնելով տեղւոյն դպրոցին տնօրէնութիւնը: Ապա հինգ տարի ծառայեց Գահիրէի Հայ աւետարանական համայնքին, տասը տարի՝ Ուոթըրթաունի Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ մէջ, իսկ 1975-էն մինչեւ 2005 թուականը՝ Տիթրոյթի Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ մէջ:

Տասնամեակներու ընթացքին իր հովուական առաքելութիւնը երբեք չսահմանափակուեցաւ եկեղեցւոյ բեմով: Անոր ծառայութիւնը ընդգրկեց կրթական, աստուածաբանական, ընկերային եւ համայնքային բազմաբնոյթ գործունէութիւններ: Եղաւ նաեւ համալսարանական դասախօս՝ Lawrence Technological University-ի եւ University of Michigan-ի մէջ, դասաւանդելով աստուածաշնչական գրականութիւն, քրիստոնէական միտքի պատմութիւն, համաշխարհային կրօններ, բարոյագիտութիւն եւ արեւմտահայերէն:

Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ աւետարանական միութեան հիմնադիր անդամներէն եղաւ, իսկ Հայ աւետարանական համաշխարհային խորհուրդի հիմնադրութեան տարիներուն իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ այդ համաշխարհային կառոյցի կազմաւորման: Երկու տարբեր շրջաններ՝ 1989-1991 եւ 2000-2002 թուականներուն, ընտրուեցաւ խորհուրդի նախագահ: 2003-էն սկսեալ ստանձնեց անոր գործադիր տնօրէնի պատասխանատու պաշտօնը շուրջ քառորդ դար՝ իր փորձառութեամբ, առաջնորդութեամբ ու կազմակերպչական կարողութիւններով նպաստելով համաշխարհային հայ աւետարանական կեանքի ամրապընդման:

Իր երկարամեայ ծառայութեան ընթացքին նաեւ բազմիցս ընտրուեցաւ Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ աւետարանական միութեան վարիչ-պատասխանատու պաշտօններուն եւ տարիներ շարունակ մասնակցեցաւ Ամերիկայի Հայ աւետարանչական ընկերակցութեան վարչական աշխատանքներուն:

Այս ամբողջ գործունէութիւնը կը վկայէ, որ վեր. Թութիկեանի համար հոգեւոր հովուութիւնը պաշտօն մը չէր, այլ՝ կոչում, ծառայութիւնը պարտականութիւն մը չէր, այլ՝ կեանքի համոզում եւ անխախտ ուխտ:

Վեր. դոկտ. Թութիկեանի բազմակողմանի գործունէութեան մէջ առանձնայատուկ տեղ կը գրաւէ նաեւ իր գրական եւ մտաւոր ժառանգութիւնը:

Ան աւելի քան յիսուն գիրքերու հեղինակ է՝ աստուածաբանական, հոգեւոր, բարոյախօսական, պատմական եւ կըրթական նիւթերով: Իր աշխատութիւններուն մէջ կը միահիւսուին՝ քրիստոնէական հաւատքի սկզբունքները, Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ պատմութիւնն ու աւանդութիւնները, մարդկային արժէքներու պաշտպանութիւնը եւ բարոյական դաստիարակութեան կարեւորութիւնը:

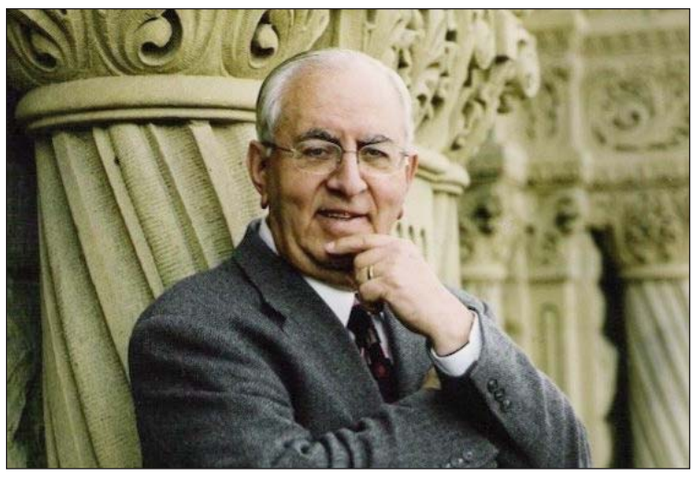

Իր գրական վաստակը պարզապէս հատորներու թիւով չափելի չէ: Անիկա սերունդներուն փոխանցուած գիտելիքի, հոգեւոր մտածողութեան եւ բարոյական պատգամներու հարստութիւն մըն է: Յատկանշական է, որ իր գիրքերէն վեցը գործածուած են իբրեւ համալսարանական դասագիրքեր Հիւսիսային Ամերիկայի եւ այլ երկիրներու մէջ: Այս առումով, վեր. Թութիկեան եղած է ոչ միայն քարոզիչ ու հովիւ, այլ նաեւ՝ գրիչի ծառայութեամբ հայ հոգեւոր միտքը հարստացնող եւ հայ քրիստոնէական գրականութեան զարգացման նպաստող անխոնջ գործիչ ու մշակ:

Մեծ ծառայութիւններու ետին միշտ կան նաեւ մարդկային պատմութիւններ՝ սիրոյ, զոհողութեան, ընտանեկան նուիրումի եւ երբեմն ալ խոր կսկիծի:

1959 թուականին վեր. Վահան Թութիկեան ամուսնացած է իր կեանքի առաջին սիրոյն՝ հեզահամբոյր Ժիւլիեթ Նազարեանի հետ: Անոնք բախտաւորուած են երեք դուստրերով՝ կազմելով սիրոյ, հաւատքի եւ ընտանեկան ջերմութեան վրայ խարսխուած օճախ մը:

Սակայն կեանքը երբեմն կը փորձէ մարդ արարածը բաժնել իր ամենաթանկագին պարգեւներէն: 1985-ին, քաղցկեղի դէմ պայքարէ ետք, Ժիւլիեթ իր երիտասարդ տարիքին ընդմիշտ փակեց աչքերը՝ երեք զաւակներուն եւ սիրելի ամուսնոյն սրտին մէջ ձգելով անջնջելի կարօտ ու յիշատակ:

Այդ կորուստը վեր. Թութիկեանի անձնական կեանքին ցաւալի էջերէն մէկը եղաւ: Սակայն հայրական պատասխանատուութեան, հաւատքի եւ կեանքի շարունակականութեան գիտակցութեամբ ան կրցաւ իր ընտանիքին հոգեւոր ու մարդկային ամրութիւնը պահպանել:

1991 թուականին ան նոր կեանք մը սկսաւ Ռոզեթ Փամպաքեանի հետ, որ իր կողքին կանգնեցաւ հետագայ տարիներուն՝ դառնալով իր կեանքի, ընտանեկան հանգստութեան եւ առօրեայ ընկերութեան թանկագին լծակիցն ու բաժնեկիցը: Այսօր անոնք կը վայելեն իրենց երեք դուստրերուն, վեց թոռներուն եւ երեք ծոռներուն ընտանեկան երջանկութիւնը:

Արդարեւ, եթէ 67 տարիներու հոգեւոր ծառայութիւնը կը ներկայացնէ վեր. Թութիկեանի հանրային առաքելութիւնը, ապա իր ընտանիքը կը բացայայտէ անոր կեանքի մարդկային, հայրական եւ զգացական աշխարհը:

Մարդուն մեծութիւնը միայն իր հասած դիրքով, ստացած պատիւներով կամ հեղինակած գիրքերով չի չափուիր: Անոր իրական արժէքը յաճախ կը բացայայտուի այն պահուն, երբ կը դիտենք, թէ որքա՜ն հաւատարիմ մնացած է իր ակունքներուն:

Վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեանի պարագային, Քեսապը երբեք չմնաց անցեալի յուշ մը: Անոր մէջ շարունակեցին ապրիլ՝ ծննդավայրին շունչը, հայ գիւղացիին համեստութիւնը, ազգային աւանդներու նկատմամբ յարգանքն ու հայեցի ինքնութեան գիտակցութիւնը:

Աշխարհի զանազան անկիւններու մէջ ծառայելով, համալսարանական ամպիոններու վրայ դասախօսելով, միջազգային հոգեւոր կառոյցներու մէջ պատասխանատուութիւններ ստանձնելով եւ հարիւրաւոր դասախօսութիւններով ու գիրքերով իր մտաւոր վաստակը փոխանցելով՝ ան չկորսնցուց իր ինքնութեան այն ամուր թելը, որ զինք կը կապէր Քեսապի լեռներուն եւ իր ժողովուրդի արմատներուն:

Եւ թերեւս հոս է իր կեանքի ամենագեղեցիկ դասերէն մէկը. կարելի է հասնիլ աշխարհի հեռաւոր բարձունքները՝ առանց մոռնալու այն հողը, ուրկէ սկսած է ճանապարհը:

Ամերիկայի Հայ աւետարանչական ընկերակցութեան վարչական պատասխանատուներու խորհրդոյ նախաձեռնութեամբ, հեռատես ծրագրումով եւ պատշաճ կազմակերպութեամբ, 2026 թուականի հոկտեմբեր 17-ին Նիւ Ճըրզիի Թինեք քաղաքին մէջ հանդիսաւոր կերպով նշուեցաւ ընկերակցութեան 107-րդ տարեկան համագումար-ժողովին առիթով կազմակերպուած մեծարման ճաշկերոյթը:

Այս նշանակալից համախմբումը վերարժեւորեց հայ աւետարանական կեանքին մէջ արմատացած հոգեւոր, կըրթական եւ բարեսիրական այն երախտարժան առաքելութիւնը, որ տասնամեակներ շարունակ ծառայած է մեր ժողովուրդին՝ հաւատքի, գիտութեան, մարդասիրութեան եւ ազգային ինքնութեան պահպանման վեհ նպատակներուն:

Գիտութեան ընձեռած կարելիութիւններէն օգտուելով՝ խորաթափանց հետաքրքրութեամբ եւ մեծ ուրախութեամբ հետեւեցայ այդ նշանակալից իրադարձութեան: Այդ գեղեցիկ երեկոյին, յատկապէս՝ մեծարման ճաշկերոյթի ընթացքին, վեր. դոկտ. Վահան Թութիկեանի աստուածապարգեւ 91-ամեայ հասակի վսեմաշուք ներկայութիւնը եւ 67 տարիներու վրայ երկարող անոր ծառայական ուղին ամփոփող գեղեցկօրէն պատրաստուած տեսերիզի ցուցադրութիւնը նորովի բարձրացուցին ակնդիրներու հոգեկան ներաշխարհը, յոյսերն ու հոգեւոր հպարտութիւնը:

Առաւել եւս՝ Թութիկեանի ընդարձակուած ընտանիքին հետ միասին վերապատուելին պատուելու եւ անոր վաստակը արժեւորելու այդ խորհրդանշական պահը մեզի համար եւս եղաւ մեծ ուրախութիւն, պատիւ ու պարծանք:

Վստահաբար այդ պանծալի տուչութիւնը խոր հպարտութեան առիթ մըն է նաեւ անդենականին մէջ յաւիտենական հանգիստը գտած վեր. Թութիկեանի սիրեցեալ ծնողներուն, հարազատներուն, առյաւէտ ննջող հոգեւորականներուն եւ ի մասնաւորի մեր հանգուցեալ եղբօր՝ վեր. դոկտ. Մովսէս Ճանպազեանին, ինչպէս նաեւ՝ անոր աշխարհասփիւռ հոգեւոր անդաստանին մէջ իր հետ ծառայած եւ տակաւին ծառայող հոգեւորական գործընկերներուն համար:

Հայ աւետարանական համաշխարհային խորհուրդի նախագահ վեր. դոկտ. Գրիգոր Եումուշաքեանի եւ Ամերիկայի Հայ աւետարանչական ընկերակցութեան նախագահ Կերի Ֆիլիփսի կողմէ վերապատուելի Թութիկեանին շնորհուած գնահատագիր-պատուագիրը՝ իբրեւ մեծարանքի եւ երախտագիտութեան արտայայտութիւն, 67-ամեայ անխոնջ ու անձնուէր հոգեւոր ծառայութեան համար, արժանի գնահատական մը եղաւ անոր կեանքի առաքելութեան:

Կը հաւատամ, որ վերապատուելիին այդ պատուագիրը իր մէջ կը խտացնէ Հայ աւետարանական համայնքին մատուցած բազմաբեղուն ծառայութեան ամբողջ խորհուրդը՝ անոր հոգեւոր եւ բարոյական սկզբունքներով թրծուած աննկուն կեցուածքը, անսակարկ ծառայասիրութիւնը, քրիստոնէական հաւատարմութիւնն ու լոյս սփռող մտաւոր պայծառութիւնը, որով այս գնահատագիրը պսակեցին իւրայատուկ ճաճանչով:

ՅԱԿՈԲ ՃԱՆՊԱԶԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ՄԱՅՐԵՆԻԻ ԴԵՍՊԱՆԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՓԵՐՈՒՆ

Երկար տարիներ Ամերիկայի օտար ափերուն հայ գիրի ծաղկումին եւ տարածումին սպասարկող՝ շնորհաշատ մանկավարժ, հմուտ մտաւորական եւ մշակութային գործիչ Զարմինէ Պօղոսեան ընթերցասէր հանրութեան կը ներկայացնէ իր երկրորդ գիրքը՝ «Փունջ մը խունկ մեսրոպեանի խնկամանին» խորագիրով:

Միջավայր փոխել ու նոր մթնոլորտին մէջ մնալ հաւատարիմ մայրենիին՝ ինքնին գինք կը բարձրացնէ հայրենասէրի պատուանդանին:

Զարմինէ Պօղոսեան մեծ սէր ունի հայ լեզուին հանդէպ: Եթէ սերտենք անոր համակ կեանքը, տարիներու տքնաջան աշխատանքները հայ շրջանակներէ ներս՝ պիտի տեսնենք, որ անոր կեանքը մեծ նուիրում մը եղած է հայ գիրի դպրութեան:

Այս գիրքով հեղինակը կը ներկայացնէ իր մշակութային-մանկավարժական փորձառութիւնները իրենց զանազան գոյներով:

Իր բոլոր յօդուածներն ու բանաստեղծութիւնները կը բացայայտեն իր վարած կեանքը ամերիկեան ափերուն:

Զարմինէին գրիչը առիթ կու տայ ընթերցողին, որ ան ծանօթանայ ազգային, գրական թէ համամարդկային այն շրջանակին, ուր ապրած, զգացած ու գործած է:

Հեղինակին ոճը պարզ է, հասկնալի ու անսեթեւեթ, ընթերցողը դիւրաւ կրնայ թափանցել անոր խորքին:

Նկատի ունենալով երկար տարիներու Զարմինէ Պօղոսեանի անսակարկ աշխատանքները հայ լեզուի անդաստանին մէջ, ան արժանի է, որ զինք կոչենք մայրենիի դեսպանը Ամերիկայի ափերուն, ուր միշտ զարկ տուաւ իր գրիչին՝ մեզի հրամցնելով հաճելի ծանօթացումներ զանազան ասպարէզներու ներկայացուցիչներու, որոնք կը տողանցեն իր էջերուն մէջ:

Անոր մօտեցումը հայ լեզուին նկատմամբ ինծի կը յիշեցնէ Մուշեղ Իշխանը, որ կը գրէ.

«Հայ լեզուն տունն է հայուն աշխահիս չորս ծագերուն,
Ուր կը մտնէ ամէն հայ իբրեւ տանտէր հարազատ
Կը ստանայ սէր ու սնունդ, սրտի հպարտ ցնծութիւն
Եւ բորեանէն ու բուքէն հոն կը մնայ միշտ ազատ:

Հո՛ն է միայն, որ կրնայ գտնել ամէն հայ կրկին
Խաժամուժին մէջ օտար կորսնցուցած իր հոգին,
Անցեալն անհուն եւ ներկան, նոյն իսկ մթի՛ն ապագան...»:

ՍԻՐՈՒՆ ՍԻՍԵՌԵԱՆ ՀԱՃԵԹԵԱՆ

ԹՐԻՓՓ՝ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀ, ԹԷ՞ ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՆՈՐ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի հարաւային սահմանը այսօր կը կրէ աշխարհաքաղաքական նշանակութիւն մը, որ շատ աւելի լայն է իր աշխարհագրական տարածութենէն:

Սիւնիքը, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը կապէ Իրանի հետ, աստիճանաբար դարձած է միջազգային հաղորդակցութիւններու, ուժանիւթային շահերու եւ մեծապետական ռազմավարութիւններու մրցակցութեան կեդրոնական հանգոյցներէն մէկը:

Այստեղ կը խաչաձեւուին՝ Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի աշխարհագրական ձգտումները, Իրանի սահմանային եւ անվտանգային առաջնահերթութիւնները, Ռուսիոյ տարածաշրջանային ազդեցութիւնը պահպանելու քաղաքականութիւնը եւ Միացեալ Նահանգներու՝ Հարաւային Կովկասի մէջ ներկայութիւնը ընդլայնելու ծրագիրները:

Այս բարդ միջավայրին մէջ պէտք է դիտարկել «Թրամփի ուղին՝ յանուն միջազգային խաղաղութեան եւ բարգաւաճման»՝ TRIPP նախաձեռնութիւնը:

Ծրագիրը կը ներկայացուի տարածաշրջանային հաղորդակցութիւններու վերաբացման, տնտեսական զարգացման եւ խաղաղութեան ամրապնդման միջոց:

Սակայն անոր շուրջ ձեւաւորուած միջազգային հետաքրքրութիւնները կը յուշեն, որ մրցակցութիւնը սովորական փոխադրական ճանապարհի կառուցումէն շատ աւելի հեռուն կ'երթայ:

Հայաստանի համար հիմնական հարցը ծրագրին անունը կամ անոր միջազգային հովանաւորութիւնը չէ, այլ այն, թէ անոր իրագործումը որքանո՞վ պիտի ամրապնդէ Հայաստանի պետականութիւնը, տնտեսական կարողութիւններն ու անվտանգութիւնը:

Հայաստան պէտք է հետեւողականօրէն պահանջէ, որ քաղաքական յայտարարութիւնները վերածուին չափելի, գործնական եւ իրաւական երաշխիքներով ամրագրուած յանձնառութիւններու:

Մեծապետութեան մը մասնակցութիւնը կրնայ բարձրացնել ծրագրին միջազգային կշիռը, սակայն միաժամանակ կրնայ Հայաստանը աւելի անմիջականօրէն ներքաշել այդ մեծապետութեան հակառակորդներուն հետ մրցակցութեան ոլորտ:

Հետեւաբար TRIPP-ը գնահատելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ոչ միայն անոր տնտեսական նպատակները, այլեւ՝ միջազգային ուժային յարաբերութիւններուն վրայ ունեցած ազդեցութիւնը:

Ծրագրին շուրջ ամենէն զգայուն քննարկումներէն մէկը կը վերաբերի Հայաստանի գերիշխանութեան:

Պաշտօնական համաձայնագիրը կը հաստատէ, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը պահպանէ ամբողջական գերիշխանութիւնը, տարածքային ամբողջականութիւնը եւ իրաւազօրութիւնը՝ ծրագրին իրագործման բոլոր տարածքներուն նկատմամբ:

Հայաստան կը պահպանէ նաեւ սահմանային վերահսկողութեան, մաքսային գործողութիւններու, օրէնքի կիրարկման եւ անվտանգութեան իրաւասութիւնները:

Այս դրոյթները կարեւոր են եւ պէտք է արձանագրուին իրենց իսկական նշանակութեամբ:

Միաժամանակ համաձայնագիրը կը նախատեսէ TRIPP-ի զարգացման ընկերութեան ստեղծումը՝ ամերիկեան կողմի մեծամասնութեան մասնակցութեամբ: Նախատեսուած կառուցուածքով ամերիկեան բաժնեմասը կը կազմէ 74 առ հարիւր, իսկ հայկականը՝ 26 առ հարիւր:

Նաեւ կը նախատեսուի զարգացման եւ տարածքներու օգտագործման բացառիկ իրաւունքներու տրամադրում՝ նախնական 49 տարուան ժամկէտով, հետագայ երկարաձգման պայմաններով:

Այս իրաւական կառուցուածքը առանձին ուշադրութեան արժանի հանգամանք մըն է:

Պետական գերիշխանութեան իրաւական պահպանումը անհրաժեշտ պայման է, սակայն Հայաստանի համար կարեւոր է նաեւ իրական ազդեցութիւն ունենալը տնտեսական եւ վարչական որոշումներուն վրայ:

Ինչ պիտի պատահի, եթէ ապագային ընկերութեան առեւտրական առաջնահերթութիւնները հակասեն Հայաստանի պետական շահերուն:

Որքա՞ն ազատութիւն պիտի ունենայ Երեւան՝ ենթակառոյցներու զարգացման, լրացուցիչ ներդրումներու կամ տընտեսական նոր ուղղութիւններու վերաբերեալ որոշումներ կայացնելու համար:

Ինչպէ՞ս պիտի ապահովուին՝ պետական վերահսկողութիւնը, պայմանագիրներու թափանցիկութիւնը եւ յաւելեալ գործընկերներ ներգրաւելու իրաւունքը:

Այս հարցադրումները ծրագրին նկատմամբ կանխակալ մերժումի արտայայտութիւններ չեն: Անոնք կը բխին Հայաստանի աշխարհագրական դիրքին, տնտեսական հնարաւորութիւններուն եւ երկարաժամկէտ պետական շահերուն իրատեսական գնահատումէն:

Առանձնապէս կարեւոր է, որ հաղորդակցական ենթակառոյցներու զարգացումը Հայաստանի հարաւային տարածքներուն տնտեսական ապագան երկարաժամկէտօրէն չդնէ արտաքին գործընկերներու որոշումներուն ենթակայութեան տակ:

Սիւնիքի մէջ հայկական գերիշխանութիւնը պէտք է դըրսեւորուի ոչ միայն պետական սահմաններու անփոփոխութեամբ, այլեւ Հայաստանի իշխանութիւններուն՝ այդ տարածքին մէջ լիարժէք որոշումներ կայացնելու եւ զանոնք գործադրելու կարողութեամբ:

TRIPP-ի շուրջ ամենէն կարեւոր աշխարհաքաղաքական հարցերէն մէկը կը վերաբերի Իրանի դիրքորոշումին:

Հայաստան-Իրան սահմանը Թեհրանի համար ունի ռազմավարական նշանակութիւն: Ան կը հանդիսանայ դէպի հիւսիս հաղորդակցութեան ուղի եւ Իրանը կը կապէ Հարաւային Կովկասի ու անոր միջոցով՝ աւելի լայն տարածաշրջաններու հետ:

Հայաստանի համար ալ այդ սահմանը ունի բացառիկ արժէք:

Տասնամեակներ շարունակ, երբ Թուրքիոյ եւ Ատրպէյճանի հետ սահմանները փակ մնացին, Իրան դարձաւ Հայաստանի արտաքին հաղորդակցութեան, ուժանիւթային համագործակցութեան եւ տնտեսական այլընտրանքային կապերու կարեւոր գործընկերներէն մէկը:

Այս իրողութիւնը պէտք է նկատի ունենալ TRIPP-ի որեւէ գնահատումի ընթացքին:

Թեհրանի մտահոգութիւնը միայն հաղորդակցական նոր ճանապարհի մը գոյութենէն չի բխիր: Ան կը վերաբերի նաեւ ծրագրին պատճառով տարածաշրջանային ուժային հաւասարակշռութեան փոփոխութեան եւ Իրանի հիւսիսային սահմաններուն մօտ ամերիկեան ներկայութեան հնարաւոր ընդլայնումին:

17 սեպտեմբերին Հայաստանի մէջ Իրանի դեսպան Խալիլ Շիրղոլամիի յայտարարութիւնները յատկանշական են այս առումով:

Իրանական կողմը ընդգծեց Հայաստանի գերիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան պահպանման անհրաժեշտութիւնը՝ միաժամանակ առաջարկելով վերահսկողութեան եւ խորհրդակցութեան հաստատութենական միջոցներ ստեղծել, որպէսզի հնարաւոր ըլլայ կանխել կամ կառավարել ծրագրին առնչուող տարակարծութիւնները:

Այս դիրքորոշումը կը նշանակէ, որ պէտք չէ կանխաւ բացառել Թեհրանի հետ կառուցողական համաձայնութեան կարելիութիւնը:

Միաժամանակ հարկ է զանազանել հաստատուած մտահոգութիւնը եւ տակաւին չհաստատուած ռազմական ենթադրութիւնը:

TRIPP-ի հրապարակուած շրջանակային համաձայնագիրը չի նախատեսեր ամերիկեան ռազմական կայաններու ստեղծում: Հետեւաբար ծրագրի իրագործումը փաստական հիմնաւորում չունի ամերիկեան բանակի՝ Իրանի սահմանին տեղակայման հետ նոյնացնելը:

Սակայն Իրանի անվտանգային մտահոգութիւնները քաղաքական իրականութիւն են, եւ Հայաստան պէտք է նկատի ունենայ զանոնք :

Այստեղ կը յառաջանայ հայկական դիւանագիտութեան նուրբ, բայց կենսական պարտականութիւնը:

Երեւան պէտք է կարենայ խորացնել Միացեալ Նահանգներու հետ իր յարաբերութիւնները՝ միաժամանակ պահպանելով Իրանի հետ վստահելի եւ ռազմավարական համագործակցութիւնը:

Այս երկու ուղղութիւնները պէտք է ծառայեն Հայաստանի անվտանգութեան ընդլայնման, եւ ո՛չ երկիրը միջազգային հակամարտութեան սահմանային հարթակի վերածելու:

Հայաստանի եւ Իրանի միջեւ մնայուն խորհրդակցական դրութիւն մը, սահմանային անվտանգութեան շուրջ թափանցիկ հաղորդակցութիւնը եւ համատեղ տնտեսական ծրագիրներու շարունակական զարգացումը կրնան նպաստել փոխադարձ վստահութեան ամրապնդման:

Հայաստանի համար անհրաժեշտ է նաեւ երաշխաւորել, որ TRIPP-ի իրագործումը որեւէ ձեւով չսահմանափակէ Իրանի հետ իր առկայ եւ ապագայ հաղորդակցութիւնները:

Ռուսիա եւս կը հետեւի Հարաւային Կովկասի հաղորդակցական նոր դասաւորումներուն:

Հայաստանի երկաթուղային համակարգին կառավարման մէջ իր ունեցած դիրքը, տարածաշրջանի ուժանիւթային կապերը եւ անվտանգային ներկայութեան պատմական ժառանգութիւնը Մոսկուայի համար այս զարգացումները կը դարձնեն անմիջական ռազմավարական հետաքրքրութեան առարկայ:

TRIPP-ի իրագործումը կրնայ նուազեցնել Ռուսիոյ նախկին ազդեցութեան որոշ լծակներ, մանաւանդ եթէ նոր հաղորդակցական համակարգերը ձեւաւորուին առանց ռուսական մասնակցութեան:

Սակայն իրադարձութիւնները կրնան նաեւ այլ ընթացք ստանալ:

Միջազգային քաղաքականութեան մէջ մրցակից մեծապետութիւնները որոշ հարցերու շուրջ երբեմն կը հասնին փոխադարձ շահի համաձայնութիւններու, նոյնիսկ երբ այլ ուղղութիւններով կը շարունակեն իրենց առճակատումը:

Որոշ հրապարակումներու մէջ առաջ քաշուած է TRIPP-ի շուրջ ամերիկեան եւ ռուսական տնտեսական շրջանակներու հնարաւոր անուղղակի համագործակցութեան վարկածը: Սակայն ներկայացուած տեղեկութիւնները բաւարար չեն նման համաձայնութեան գոյութիւնը հաստատելու համար:

Այդուհանդերձ, ան կը բարձրացնէ Հայաստանի համար սկզբունքային կարեւորութիւն ունեցող հարց մը:

Ինչ պիտի պատահի, եթէ Հարաւային Կովկասի հաղորդակցութիւններուն ապագային վերաբերեալ որոշումները ձեւաւորուին Ուաշինկթընի, Մոսկուայի, Անգարայի եւ Պաքուի միջեւ տնտեսական կամ քաղաքական փոխըմբռնումներու հիման վրայ՝ Հայաստանի սահմանափակ մասնակցութեամբ:

Հայկական դիւանագիտութեան գլխաւոր պարտականութիւնն է կանխել այնպիսի զարգացում մը, ուր մեր երկրին տարածքը կը ստանայ միջազգային ռազմավարական արժէք, սակայն Հայաստանի ազդեցութիւնը կը նուազի այդ արժէքին վերաբերեալ որոշումներուն մէջ:

Հայաստան պէտք է ներկայանայ իրաւատէր, ինքնուրոյն բանակցող եւ հաղորդակցական համակարգերու լիարժէք մասնակից:

TRIPP-ի կարեւորագոյն գործառոյթներէն մէկը պիտի ըլլայ Ազրպէյճանի հիմնական տարածքին եւ Նախիջեւանի միջեւ հաղորդակցութեան ապահովումը՝ Հայաստանի հարաւով:

Այս կարելիութիւնը ռազմավարական նշանակութիւն ունի թէ՛ Պաքուի, թէ՛ Անգարայի համար:

Ազրպէյճան կրնայ նուազեցնել Նախիջեւանի հետ հաղորդակցութեան հարցով Իրանի վրայ ունեցած կախուածութիւնը, իսկ Թուրքիա կրնայ նոր փոխադրական կապերու հնարաւորութիւններ ձեռք բերել դէպի Կասպից ծովու աւազան եւ Կեդրոնական Ասիա:

Սակայն այս զարգացումը Հայաստանի համար կրնայ դրական արդիւնք ունենալ միայն փոխադարձութեան եւ տնտեսական հաւասարակշռութեան պայմաններուն մէջ:

Եթէ հաղորդակցութիւններու վերաբացումը ծառայէ միայն Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ պահանջներու բաւարարման, մինչդեռ Հայաստանի հանդէպ գործող սահմանափակումները կը շարունակուին, ծրագիրը կրնայ խորացնել տարածաշրջանային անհաւասարակշռութիւնը:

Հայաստան պէտք է ձգտի այնպիսի պայմաններու, որոնց համաձայն, իր քաղաքացիները, արտադրողները եւ փոխադրական ընկերութիւնները նոյնպէս կ'օգտուին բացուող ճանապարհներէն:

Հայկական ապրանքներու անարգել փոխադրութիւնը, Թուրքիոյ հետ սահմանային բնականոն հաղորդակցութեան հաստատումը եւ տարածաշրջանային երկաթուղային համակարգերուն լիարժէք մասնակցութիւնը պէտք է դառնան բանակցութիւններու առանցքային պահանջները:

Աւելի լայն առումով, հաղորդակցութիւններու վերաբացումը անհրաժեշտ է կապել փոխադարձ անվտանգութեան, միջպետական սահմանները յարգելու եւ խաղաղութեան ամրապնդման հետ:

Տնտեսական փոխկապակցուածութիւնը կրնայ նուազեցնել հակամարտութեան վտանգը, սակայն անոր համար անհրաժեշտ է, որ բոլոր կողմերը ունենան խաղաղութիւնը պահպանելու յստակ կամք:

Այս բոլոր զարգացումներէն կը բխի հիմնական եզրակացութիւն մը. TRIPP-ը Հայաստանի համար պէտք է դառնայ ազգային զարգացման ծրագիր մը՝ տարածաշրջանային համագործակցութեան լայն բաղադրիչով, եւ ոչ թէ սահմանափակուի մեծապետութեան մը հովանաւորութեամբ իրականացուող փոխադրական նախաձեռնութեամբ:

Հայաստան իրաւունք ունի՝ օգտագործելու միջազգային ներդրումները, զարգացնելու իր ենթակառոյցները եւ ընդլայնելու տնտեսական կապերը: Նոյնքան կարեւոր է սակայն, որ այդ նախաձեռնութիւնները չխաթարեն երկրի երկարաժամկէտ անվտանգութիւնը եւ ինքնուրոյն որոշումներ կայացնելու կարողութիւնը:

Այս նպատակով Երեւան պէտք է առաջնահերթութիւն տայ՝ ծրագրին ամբողջական տնտեսական գնահատումին, պետական վերահսկողութեան յստակ դրութիւններուն, անվտանգութեան իրաւական երաշխիքներուն եւ հարեւան պետութիւններուն հետ շարունակական խորհրդակցութիւններուն:

Առանձնապէս անհրաժեշտ է Սիւնիքի տնտեսական եւ ընկերային զարգացումը դարձնել ծրագրին անմիջական բաղադրիչ:

Տարածաշրջանը պէտք է ստանայ՝ նոր աշխատատեղեր, արդիական ենթակառոյցներ, արտադրական կարելիութիւններ եւ իր բնակչութեան կենսամակարդակը բարձրացնելու իրական պայմաններ:

Այլապէս միջազգային նշանակութիւն ունեցող ճանապարհ մը կրնայ անցնիլ Սիւնիքի տարածքով՝ առանց համարժէք կերպով նպաստելու տեղական բնակչութեան բարգաւաճման:

Հայաստանի արտաքին քաղաքականութիւնը նոյնպէս պէտք է առաջնորդուի հաւասարակշռուած մօտեցումով:

Միացեալ Նահանգներու հետ յարաբերութիւններու խորացումը կրնայ նպաստել երկրի միջազգային դիրքերուն ամրապնդման: Իրանի հետ ռազմավարական համագործակցութեան պահպանումը կը շարունակէ մնալ կենսական: Ռուսիոյ հետ յարաբերութիւններուն վերաբերեալ որոշումները անհրաժեշտ է պայմանաւորել Հայաստանի իրական շահերով, իսկ Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի հետ հաղորդակցութիւններու վերաբացումը՝ փոխադարձ իրաւունքներով եւ ստուգելի պայմանաւորուածութիւններով:

Հայաստան չի կրնար իրեն արտօնել նոր աշխարհաքաղաքական մրցակցութեան մէջ մէկ ուժի յենարան դառնալ՝ միւսին դէմ:

Անոր ռազմավարութիւնը պէտք է հիմնուի այն գիտակցութեան վրայ, որ միջազգային գործընկերութիւնները արժէքաւոր են այնքանով, որքանով կը նպաստեն հայկական պետականութեան ամրապնդման:

Հայաստանի ապագան պէտք է կառուցուի այնպիսի ճանապարհներով, որոնք երկիրը կը կապեն աշխարհին՝ առանց տկարացնելու իր գերիշխանութիւնը: Խաղաղութեան իսկական արժէքը պիտի չափուի ոչ միայն բացուող սահմաններով, այլեւ՝ այդ սահմաններուն ներսը ապրող ժողովուրդին ապահովութեամբ, արժանապատուութեամբ եւ սեփական ճակատագիրը տնօրինելու իրաւունքով:

ԱՀԱՐՈՆ ՇԽՐՏՃՄԵԱՆ

Ո՞Վ ԿԸ ՎՃԱՐԷ ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

Եթէ Հայաստան ընդունի պահանջուած փոփոխութիւնները, արդեօք պիտի վերանա՞յ խաղաղութեան հիմնական խոչընդոտը: **Ի՞նչ երաշխիքներ պիտի ապահովեն համաձայնութեան գործադրութիւնը: Որո՞նք պիտի ըլլան երկու պետութիւններուն փոխադարձ պարտաւորութիւնները, եւ ինչպէ՞ս պիտի կանխարգիլուին ապագայ լարուածութիւնները:**

Խաղաղութեան կայունութիւնը չի կրնար կախեալ ըլլալ միայն սահմանադրական դրոյթի մը փոփոխութենէն: Անիկա կը պահանջէ փոխադարձ յանձնառութիւններ, միջազգային իրաւունքի յարգում եւ հակամարտութիւնները խաղաղ միջոցներով լուծելու քաղաքական պատրաստակամութիւն:

Միաժամանակ պէտք չէ անտեսել հակառակ կարելիութիւնը: Եթէ սահմանադրական բարեփոխումը նպաստէ քաղաքական յստակութեան, փոխադարձ անվստահութեան նուազեցման եւ խաղաղութեան ամրապնդման, արդեօք անիկա չի՞ կրնար ծառայել Հայաստանի երկարաժամկէտ անվտանգութեան շահերուն:

Այս երկու կարելիութիւններն ալ պէտք է գնահատել նոյն չափանիշներով, որովհետեւ ինքնիշխանութիւնը միայն արտաքին պահանջները մերժելու կարողութեամբ չի չափուիր, այլ նաեւ՝ սեփական անվտանգութեան եւ զարգացման համար անկախ որոշումներ կայացնելու կարողութեամբ:

Սակայն ո՞վ պէտք է որոշէ, թէ ո՛ր ընտրութիւնը կը համապատասխանէ Հայաստանի շահերուն:

Այստեղ կը յայտնուի սահմանադրական բանավէճին կարեւորագոյն մասնակիցը՝ Հայաստանի քաղաքացին:

Սահմանադրութիւնը կը պատկանի ժողովուրդին եւ ոչ թէ՝ օրուան իշխանութեան կամ ընդդիմութեան: Հետեւաբար անոր փոփոխութիւնը չի կրնար սահմանափակուիլ քաղաքական ուժերու փոխադարձ մեղադրանքներով:

Քաղաքացին իրաւունք ունի գիտնալու, թէ ի՛նչ կը փոխուի, ինչո՛ւ կը փոխուի, ի՛նչ կը շահի պետութիւնը, եւ ի՛նչ վտանգներ կրնան յառաջանալ: Կա՞ն արդեօք այլընտրանքային լուծումներ, որոնք կրնան ապահովել նոյն քաղաքական նպատակները՝ առանց նոյն սահմանադրական փոփոխութիւններուն:

Արդեօք Հայաստանի քաղաքացիները կը մասնակցի՞ն իրենց պետութեան սահմանադրական ապագան ձեւաւորելու գործընթացին, թէ՞ անոնցմէ կը սպասուի վաւերացնել քաղաքական բանակցութիւններու ազդեցութեան տակ արդէն ձեւաւորուած որոշումներ:

Հանրաքուէ մը կրնայ ապահովել որոշումին ժողովրդավարական վաւերացումը, սակայն ժողովրդավարութիւնը միայն քուէարկութիւն չէ: Անիկա կը պահանջէ՝ տեղեկացուած հանրութիւն, ազատ բանավէճ, տարբեր տեսակէտներու արտայայտութեան հնարաւորութիւն եւ քաղաքական պատասխանատուութիւն:

Ի վերջոյ, Հայաստանի սահմանադրական երկընտրանքը պէտք չէ վերածել խաղաղութեան եւ ազգային ինքնութեան միջեւ ընտրութեան: Ո՛չ գործող սահմանադրութեան պահպանումը ինքնաբերաբար կը նշանակէ ինքնիշխանութեան պաշտպանութիւն, ո՛չ ալ անոր փոփոխութիւնը՝ ինքնիշխանութեան կորուստ:

Հիմնական հարցը այն է, **թէ Հայաստան կը վերասահմանէ՞ իր սահմանադրութիւնը, որովհետեւ պետականութեան մասին նոր պատկերացում մը մշակած է, թէ՞ որովհետեւ արտաքին պայմանները զինք կը մղեն վերանայելու իր նախկին պատկերացումները:**

Հաւանաբար երկու գործօններն ալ դեր ունին: Սակայն անոնց ազդեցութիւնը հասկնալը անհրաժեշտ է, որպէսզի սահմանադրական բարեփոխումը գնահատուի իր բովանդակութեամբ եւ հետեւանքներով, ոչ թէ միայն՝ քաղաքական դիրքորոշումներով:

Պետական հասունութիւնը չի նշանակեր պատմական յիշողութենէն հրաժարիլ, ինչպէս չի նշանակեր նաեւ քաղաքական իրականութիւնը անտեսել: Անիկա կը պահանջէ պատմական գիտակցութիւնը համադրել ներկայ պետական շահերուն եւ ապագայի անվտանգութեան հետ:

Եւ վերջապէս, հարց տանք.

Կրնա՞յ խաղաղութիւնը կայուն ըլլալ, եթէ անոր հասնելու գործընթացը կասկածի տակ կը դնէ պետութեան ինքնուրոյն որոշումներ կայացնելու կարողութիւնը: Իսկ կրնա՞յ ինքնիշխանութիւնը ամուր ըլլալ, եթէ պետութիւնը անկարող է ապահովելու իր քաղաքացիներուն անվտանգութիւնն ու խաղաղ ապագան:

Այս երկու հարցումները իրարու հակադիր չեն: Անոնք կը բացայայտեն Հայաստանի առջեւ դրուած իսկական մարտահրաւէրը՝ խաղաղութեան եւ ինքնիշխանութեան փոխադարձ ամրապնդումը:

Որովհետեւ, ի վերջոյ, խնդիրը միայն այն չէ, թէ ինչպիսի՛ սահմանադրութիւն պիտի ունենայ Հայաստան, այլ՝ այն, թէ ինչպիսի՛ պետութիւն կը ձգտի կառուցել, եւ որո՛ւ ազատ որոշումով պիտի սահմանուի այդ պետութեան ապագան:

«ԵՒ ԻՆՉՊԷ՞Ս ՉՀՊԱՐՏԱՆԱԼ...»...

Շարունակուած 4-րդ էջէն

Արդարեւ, նման պատիւները պարզապէս չեն շնորհուիր. անոնք կը վաստակուին կեանքի ամբողջ ընթացքին ցուցաբերուած հաւատարմութեամբ, զոհողութեամբ եւ նուիրումով:

Այս բարեբաստիկ առիթով սրտագին կը շնորհաւորենք վերապատուելի Թութիկեանը՝ բերկրառիթ եւ պատուաբեր պատիւին համար:

Մեր երախտագիտական զգացումները կը բարձրացնենք առ բարձրեալն Աստուած՝ հայցելով, որ Իր առատ օրհնութիւններով ու հայրական խնամքով շարունակէ առաջնորդել անոր հոգեւոր, գրական, մշակութային եւ հասարակական նուիրական գործունէութեան բոլոր ճանապարհները:

Ի խորոց սրտի մեր մաղթանքն է, որ նոյն անանձնական, անսահման եւ անմնացորդ նուիրումով շարունակէ իր ծառայութիւնը հոգեւոր, ազգանուէր, մշակութային ու մտաւոր անդաստաններուն մէջ՝ նորանոր լուսապայծառ արգասիքով:

Վերապատուելիին վաստակը վաղուց անցած է անձնական յաջողութեան սահմանները. ան դարձած է ոգեւորիչ օրինակ, բարոյական չափանիշ եւ պատասխանատուութեան պատգամ բոլոր անոնց, որոնք կը հաւատան հոգեւոր ծառայութեան սրբազան առաքելութեան եւ հայ ժողովուրդի պայծառ ապագային:

Այս առիթով սրտագին ու անմնացորդ յարգանքը մեր, նաեւ ազնուաշուք բամբիշին՝ վերապատուելի Թութիկեանի կնոջ՝ Ռոզեթին, որ իր սիրով, նեցուկով եւ ընտանեկան նուիրումով եղած է անոր կեանքի հետագայ հանգրուաններու թանկագին ուղեկիցն ու լծակիցը: Խոր յարգանք ու գնահատանք՝ նաեւ իրեն:

Խոնարհումս՝ անգին վերապատուելի Թութիկեանին:

Պատի՛ւ ձեզի, պատի՛ւ ձեր վաստակին եւ պատի՛ւ այն լուսաւոր ճանապարհին, որ 67 տարի շարունակ հաւատքով ու նուիրումով կերտեցիք՝ ի փառս Աստուծոյ եւ ի ծառայութիւն հայ ժողովուրդին:

Թորոնթօ, նոյեմբեր 2026

ՄԻՐԷՅ ԿՈԿԻԿԵԱՆ ԵՐԱԽՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

«Իմ վառ գոյներս զօրաւոր լուսաւորում կը փայլատակեն եւ կը կենդանացնեն երեւակայութիւն ու ընկերային յուշեր» (my vivid colors flash an intense ligtning and activate imagination and social recollections) արտայայտութեամբ կը դիմաւորէ Կոկիկեան իր կայքը այցելողները: Անոր օգտագործած գոյներուն մէջ ուշագրաւ է կարմիրը, որ ներշնչուած է հայկական որդան կարմիրին նկատմամբ Կոկիկեանի ունեցած սէրէն: Ստեղծագործելու պահուն Կոկիկեան կը ներշնչուի շարական ունկնդրելով:

Ազգային առումով, հայկական ողբերգութիւն (Ցեղասպանութիւն, ջարդ, գաղթ...) խորհրդանշող յատուկ գործերէ աւելի, գեղանկարիչ Միրէյ Կոկիկեանի գործերուն մէջ ակնյայտ է հայկական արմատներու հետքեր՝ Կոմիտասէն, Դանիէլ Վարուժանէն, Սերկէյ Փարաճանովէն, Փոլ Կիրակոսեանէն, որոնց նուիրուած յատուկ գործեր ունի:

Միրէյ Կոկիկեան ծանօթ արուեստագէտ է Լիբանանի եւ արաբական աշխարհի, ինչպէս նաեւ արուեստի միջազգային սրահներու մէջ իր ցուցադրած արուեստի գործերով: Անոր ստեղծագործութիւնները գնահատուած են հմուտ արուեստաբաններու կողմէ՝ արժանանալով բազմաթիւ մրցանակներու եւ ուշադրութիւնը գրաւած՝ արուեստի համաշխարհային մասնագէտներու: Տաղանդաւոր այս գեղանկարիչը կազմակերպած է աւելի քան տասնեակ մը անհատական ցուցահանդէսներ եւ մասնակցած՝ շուրջ վաթսուն հաւաքական ցուցահանդէսներու: Աւելի քան երեսնամեայ իր ստեղծագործութիւններէն գլուխ գործոցներ կարելի է գտնել տեղական, շրջանային թէ միջազգային ցուցասրահներու թէ թանգարաններու մէջ: Լիբանանէն մինչեւ Սուրիա, Յորդանան, Երուսաղէմ, Քաթար, Քուէյթ, Ռիատ, Սէուլ, Թոքիօ, Լոնտոն, Փարիզ, Իտալիա, Սպանիա եւ այլուր իր ներկայացումներով ան արժանացած է բարձրագոյն մրցանակներու եւ շքանշաններու:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ

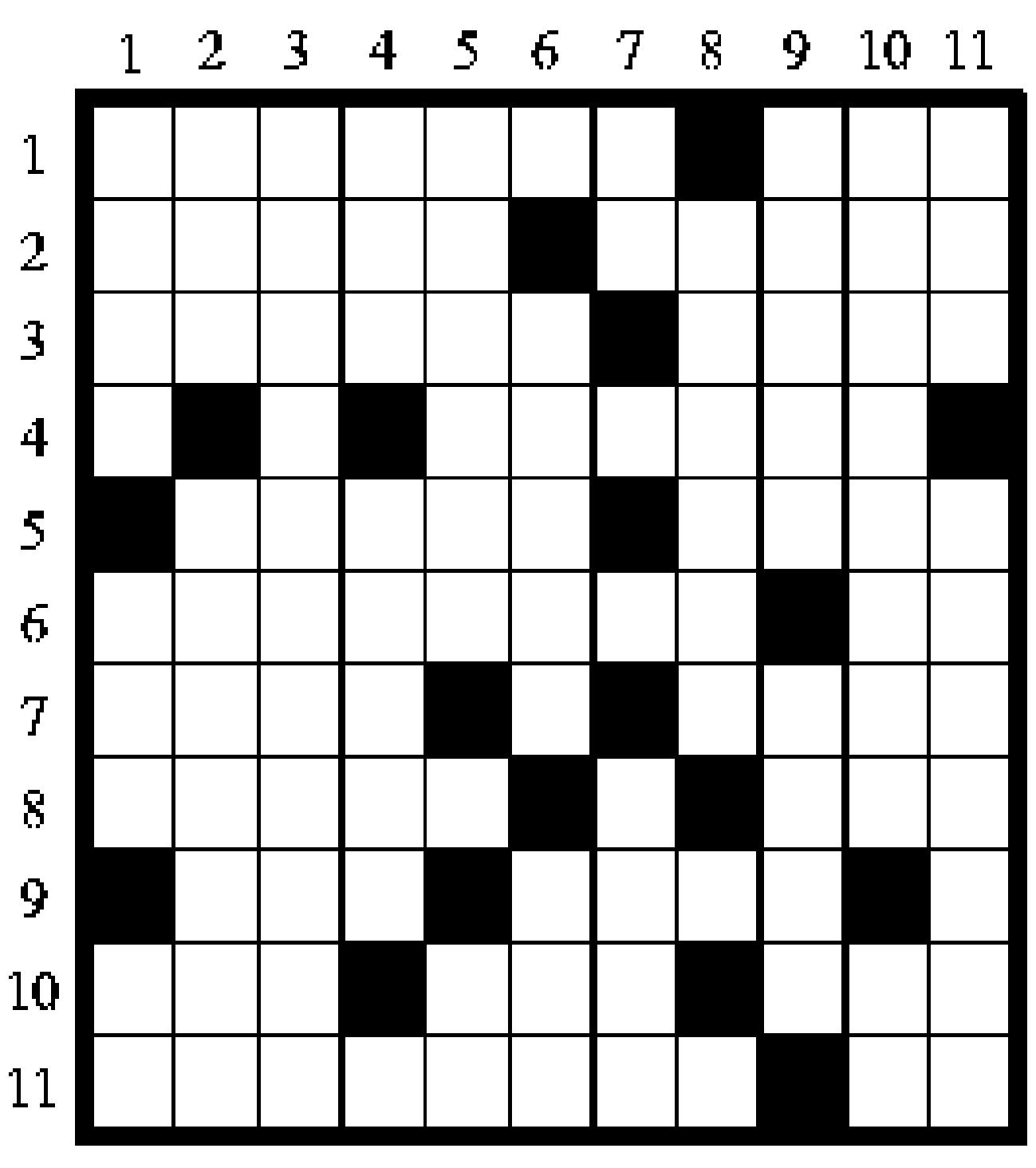

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Մանկածնութիւն - Խաշած միս:
2. Լարաւոր նուագարան - Կարծր ու թափանցիկ նիւթ:
3. Եւրոպական երկիր - Հայոց Զ. ամիսը:
4. Հաստատութեան մը պատասխանատու:
5. Ցորենաբոյսի տեսակ - Ալեաչ:
6. Ընդդիմամարտ - Կրկնուած բաղաձայններ:
7. Արաբական երկիր - Իգական օտար անուն:
8. Խոհանոցի սպասներէն - Իգական օտար անուն:
9. Փորի ցաւի - Հարբուխ:
10. Կտոր - Ռանակ - Տիգրան Չոտեանի գրչանունը:
11. Յարատեւ, շարունակ - Ֆրանսական գետ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Բերան փոթոթող համ - Ոչխարներու խումբ - Ռամկօրէն՝ այո՛:
2. Այբուբենէն - Յովսէփ Էմինի ծննդավայրը:
3. Արմէն Տիգրանեանի երկերէն:
4. Լոյծ - Պեխաւոր ձուկ մը:
5. Նապաստակ որսացող արծիւ - Ձայնակից գիրեր:
6. Ուսուկր - ցարմութիւնը անցած:
7. Կանացի կոչական բառ - Մտածէ՛:
8. Սուրիոյ գետերէն:
9. Բերքակալ, ամբոցապետ - Այծուղտ:
10. Վճիռ, մաքուր - Տառի մը անունը:
11. Ծիչի կափարիչ - Սկան կիրակի:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

		5				2		
6			1	4			3	9
	4		5					
2			9					8
	1			6	7			
3		6						2
			8		5	3		
	3			7				
7		2			9	6		5

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած ցանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի ունեցող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներէն իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ պարագայի արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

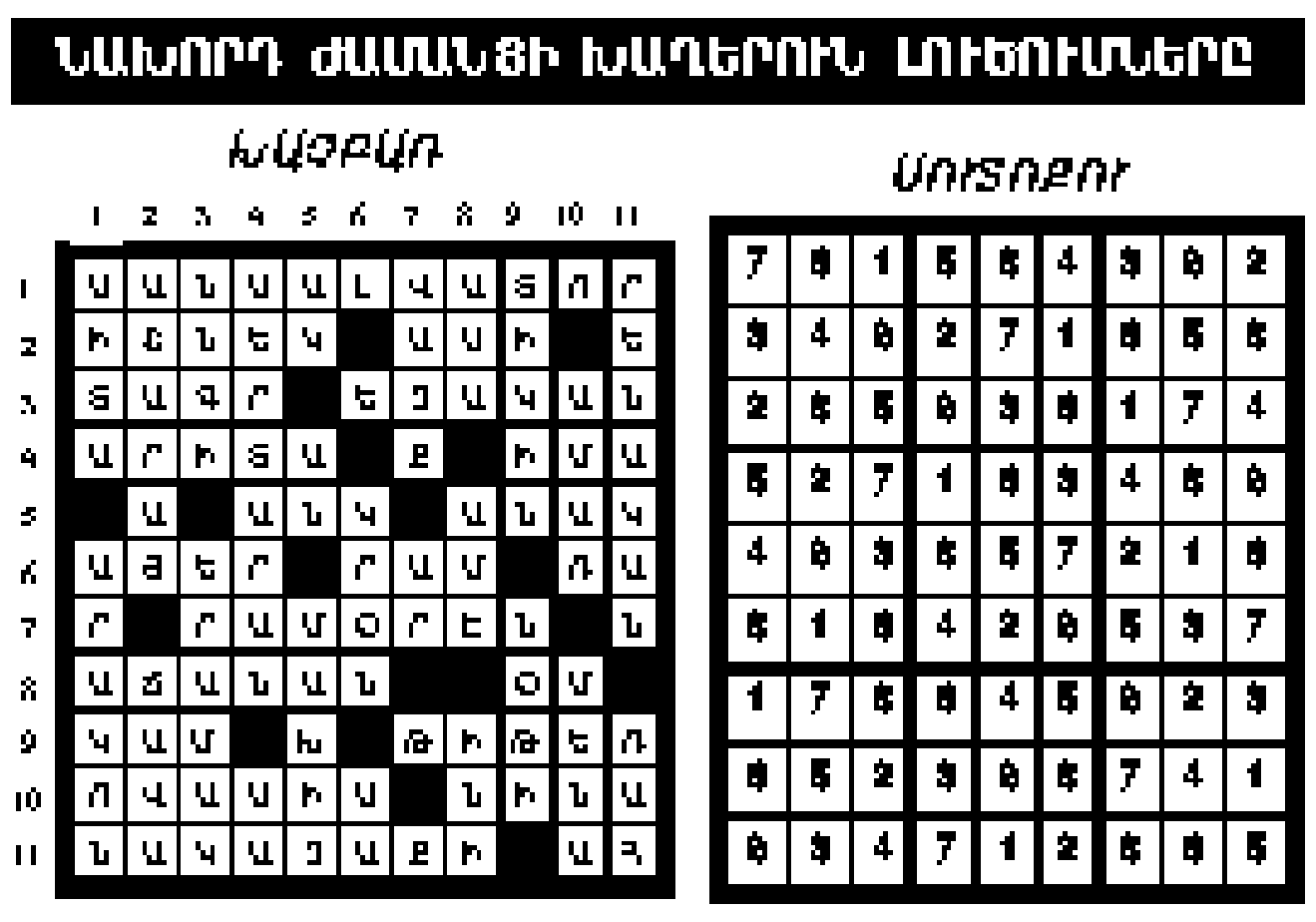

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆՈՐ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

իրաւական պետութիւն է, ապա առաջարկուող նախագիծին մէջ աւելցուած է մէկ բառ՝ աշխարհիկ:

Գործող Սահմանադրութիւնը կը նկարագրէ, թէ ի՛նչ տեսք ունին պետական խորհրդանիշները՝ դրօշը եւ զինանշանը, ուր Արարատ լերան առկայութեան շուրջ ալ բազմաթիւ քննարկումներ կան:

Այս մասով նոր նախագիծը, ի տարբերութիւն գործողի, պետական խորհրդանիշները, ներառեալ զինանշանը չի նկարագրեր, փոխարէնը կը նշուի, որ անոնք կ'ընդունուին հանրաքուէով:

ՕՐԱՑՈՅՑ

24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

- 1691.- Վախճանում քերական եւ թարգմանիչ Յովհաննէս վարդապետ Հոլովի, Վենետիկի մէջ: Ծնած էր 1635-ին, Պոլիս:
- 1861.- Ծնունդ գրականագէտ եւ մանկավարժ Աբրահամ Չամիչեանի, Նոր Նախիջեւանի մէջ: Մահացած է 1937-ին, Երեւանի մէջ:
- 1886.- Ծնունդ գրականագէտ, պատմաբան եւ խորհրդային պետական գործիչ Արտաշէս Կարինեանի, Բալախանի, Պաքու: Մահացած է 1982-ին, Երեւան:
- 1895.- Ծնունդ դերասան Հրաչեայ Ներսիսեանի, Իզմիրի մէջ: Մահացած է 1961-ին, Երեւանի մէջ:
- 1897.- Ծնունդ դերասան Աւետ Աւետիսեանի, Թիֆլիսի մէջ: Մահացած է 1971-ին, Երեւանի մէջ:
- 1897.- Ծնունդ նկարիչ Գէորգ Գրիգորեանի, Թիֆլիսի մէջ: Մահացած է 1976-ին, Երեւանի մէջ:
- 1944.- Ծնունդ բանաստեղծ Կորիւն Առաքելեանի, Իջեւանի մէջ:
- 1960.- Ծնունդ երգիչ եւ երգահան Արմէն Գրիգորեանի, Մոսկուայի մէջ:
- 1967.- Ծնունդ Արցախեան ազատամարտի մասնակից Կամօ Ալավերդեանի, Մարտունիի Ղուզէ Ճարտար գիւղը: Նահատակուեցաւ 1994-ին, Մարտակերտի շրջանին մէջ:
- 2015.- Մահ դերասանուհի Վարդուհի Վարդերեսեանի, Երեւանի մէջ: Ծնած էր 1928-ին, Պուքրէշ:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ
«ԱԶԴԱԿ»Ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.-
(01)258526, (01)260115 եւ (01)241274:

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԻՇԱ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԵՐԿՈՒ ՈՍԿԻ ՄԵՏԱԼ ԵԻՍ ՆՈՒԱՃԵՑ

Հայաստանի մարմնամարզութեան Բ. հաւաքականը իր յաջող ելոյթները կը շարունակէ Ուզպեքիստանի մայրաքաղաք Թաշքենտի մէջ տեղի ունեցող «Վելվիթ Ռոտ» միջազգային մրցաշարքին:

Գրիշա Սարգսեան նուաճեց երկու ոսկի մետալ եւս, մինչ Մարատ Յովհաննիսեան պրոնզէ մետալ շահեցաւ:

Հայաստանի պատանեկան հաւաքականի ներկայացուցիչ Գրիշա Սարգսեան զուգափայտի եւ պըտտաձողի վարժութիւններու ոսկի մետալակիր:

Սարգսեանի 3-րդ ոսկին էր երկու արծաթներու կողքին: Ան նախապէս նուաճած էր բազմամարտի (ոսկի), ինչպէս նաեւ ազատ վարժութիւններու եւ օղակներու արծաթ մետալները:

Մարատ Յովհաննիսեան երիտասարդներու հաւաքականին հետ պրոնզէ մետալ կրցաւ նուաճել պտտաձողի վարժութեան աւարտականին: Ան նախապէս արծաթ մետալ նուաճած էր ազատ վարժութեան մրցումին:

Աւելի առաջ, Ռոպերթ Գիւլումեան եւ Արման Ղուկասեան ոսկի մետալներ շահած էին բազմամարտի, նժոյգ թափի, օղակներու եւ ազատ վարժութիւններու մրցումներուն:

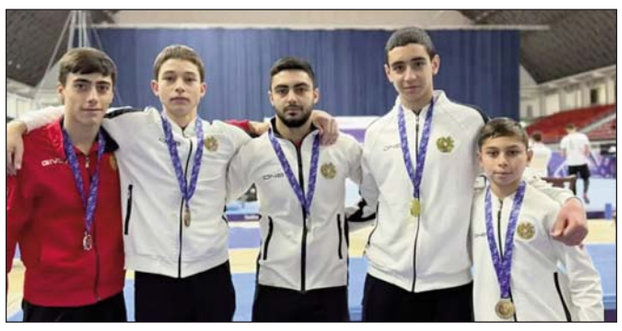

Երիտասարդներու օղակներու վարժութեան մըրցումներուն, պրոնզէ մետալ նուաճած էր Ռոմիկ Մելքոնեան, իսկ աղջկանց (պարմանուհիներու) պրոնզէ մետալ նուաճած է Նարէ Աւագեան:

Այս ձեւով Հայաստան 13 մետալներ ձեռք ձգած է՝ 5 ոսկիէ, հինգ արծաթէ եւ 3 պրոնզէ:

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

ՔԷՅԵԱՆ ԵՒ ՍԻՄՈՆԵԱՆ ՊՐՈՆԶԷ ՄԵՏԱԼՆԵՐ ՆՈՒԱՃԵՑԻՆ

Խրուաթիոյ Փորեչ քաղաքին մէջ տեղի ունեցող բռնցքամարտի Եւրոպայի մինչեւ 23 տարեկաններու ախոյեանութեան, Հայաստանի հաւաքականը աւարտեց իր ելոյթները:

Վաղարշակ Քէյեան (55 քգ) եւ Դաւիթ Սիմոնեան (90 քգ) բարձրացան պատուոյ հարթակի 3-րդ աստիճանը՝ նուաճելէ ետք պրոնզէ մետալներ:

Երկու հայ մարզիկներն ալ իրենց կիսաւարտական մրցումներուն պարտութիւններ կրած էին: 55 քգ կշիռի կիսաւարտականին, Վաղարշակ Քէյեան 4-1 արդիւնքով պարտուեցաւ ուքրանացի Պոկտան Չելտիքէն, իսկ 90 քգ կշիռի կիսաւարտականին, Դաւիթ Սիմոնեան նաք-աութով պարտուած էր ֆրանսացի Ճունիոր Դատայէն:

Նշենք, որ Հայաստան 9 ներկայացուցիչներով մասնակցած էր այս մըրցաշարքին:

Մինչեւ կիսաւարտական հասնիլը, Սիմոնեան յաղթած էր իր թուրք մրցակից Մոհամետ Ֆուրքան Քարատաղին եւ նաք-աութով անգլիացի Էմանուէլ Քարկպոյին, մինչ Վաղարշակ Քէյեան յաղթած էր շուէտացի Ճոշուա Մուհնտային (4-0) եւ լեհ Նիքոլաս Փաւլիքին (5-0):

ՃԱՏՐԱԿ

- ՀԱՅԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ 9-ՐԴ ԴԻՐՔԸ ԳՐԱՒԵՑ - ԼԵՒՈՆ ԱՐՈՆԵԱՆ՝ 14-ՐԴ

Հայաստանի ներկայացուցիչ, մեծ վարպետ Հայկ Մարտիրոսեան Պուտափէշտի մէջ աւարտած «Թոթըլ Չես Ուորլտ Թուր Փայլըթ 2026» միջազգային մըրցաշարքին գրաւեց 9-րդ դիրքը՝ երկու օրերու վրայ յաղթելէ ետք հնդիկ մեծ վարպետ Արժուն Էրիկայսիին:

Մրցաշարքին վերջին օրը, Մարտիրոսեան տպաւորիչ վերադարձ մը եւս կատարեց՝ յաղթելով վճռորոշ մրցումին: Ան 3-9 արդիւնքով կը պարտուէր, բայց 11-9 արդիւնքով կրցաւ գերազանցել իր մրցակիցին՝ վաստկելով 30 հազար ամ. տոլար մրցանակային գումար:

Օր մը առաջ Հայկ Մարտիրոսեան 14,5-5,5 արդիւնքով յաղթած էր հնդիկ Էրիկայսիին: Այս ձեւով Մարտիրոսեան 24 մասնակիցներու շարքին գրաւեց 9-րդ պատուաւոր դիրքը:

Այս մրցաշարքին Մարտիրոսեանի ճատրակի երեք ձեւերու կէտերէն 2-ին մէջ հսկայ փոփոխութիւններ տեղի ունեցան: Դասական ճատրակին մէջ Մարտիրոսեան 2669 կէտ ունէր, այժմ 2695 ունի՝ 26 կէտով բարելաւելու իր ցուցանիշը:

Արագ ճատրակի (Ռափիտ) 2625 կէտերու հաշիւն ալ աւելցաւ 15 կէտերով, եւ այժմ Մարտիրոսեան 2640 կէտեր ունի, բայց կայծակնային ճատրակի (պլից) 2686 կէտերը նուազեցան 34 կէտով, եւ ան այժմ ունի 2652 կէտ:

Այս կէտերը անշուշտ տակաւին չեն վաւերացուած ՖԻՏԷ-ի կողմէ, որ այս ամսուան աւարտին կը հրապարակէ ընդհանուր դասաւորումը եւ վարպետներու կէտերը:

Մարտիրոսեան նախապէս 2023-ին հասած էր առաւելագոյն կէտերուն՝ 2708, հասնելով աշխարհի թիւ 34 դիրքին: Ան այժմ 54-րդ դիրքը կը գրաւէ:

Հայաստանի նախկին թիւ 1 դասուած վարպետ Լեւոն Արոնեան, որ այժմ Միացեալ Նահանգները կը ներկայացնէ, մրցաշարքը աւարտեց 14-րդ դիրքին վրայ:

13-րդ դիրքի իր մրցումին, ան կը մրցէր իր համերկրացի Ուեզլի Սոյի դէմ: Առաջին օրուան մրցումներուն Սօ յաղթեց 7,5-12,5 արդիւնքով, սակայն երկրորդ օրը Արոնեան 11-9 արդիւնքով յաղթեց:

Յաղթանակներու քանակին հաւասարելէ ետք, դիմուեցաւ թայ-պրէյքի՝ Արմակետըն մրցումին: Արոնեան սպիտակ քարերով խաղցաւ, բայց հակառակ հաւասարութեամբ աւարտելուն, յաղթանակին տիրացաւ Սօ՝ չնչին առաւելութիւն ունենալուն պատճառով:

Նշենք, որ մրցաշարքի առաջին դիրքը գրաւեց ֆրանսացի Ալերեզա Ֆիրուժա, որ աւարտականին պարտութեան մատնած էր Անիշ Կիրին (Նետերլանտներ):

Աշխարհի թիւ 1 դասուած նորվեկիացի Մակնուս Քարլսեն 11-րդ դիրքը գրաւեց: Ան առաջին հանգրուանին (խմբակներու գծով) իր միակ պարտութիւնը կրած էր հայ մեծ վարպետ Հայկ Մարտիրոսեանէն:

ԱԶԳԵՐՈՒ ԼԻԿԱՅԻ ՎԻՃԱԿԱԶԳՈՒԹԻՒՆ

ՍՊԱՆԻԱ - ՖՐԱՆՍԱ՝ 25 ՄԱՐՏԻՆ

Անցեալ շաբաթավերջին Զուիցերիոյ Նիոն քաղաքին մէջ տեղի ունեցաւ Եւրոպայի Ազգերու լիկայի 2021-2027 տարեշրջանի փլէյ-օֆֆի զտումի մրցումները:

Աշխարհի եւ Եւրոպայի ախոյեան Սպանիա, որ իր խմբակի 2-րդ դիրքը գրաւած էր Անգլիոյ ետին, բաւական դժուար մրցակից մը պիտի ունենայ՝ Ֆրանսան:

Երթի մրցումը տեղի պիտի ունենայ Սպանիոյ մէջ 25 մարտին (2027), իսկ դարձը՝ 3 օր ետք, 28 մարտին:

Նոյն օրը, Պելճիքա պիտի հիւրընկալէ Գերմանիան, ապա 3 օր ետք Գերմանիա պիտի հիւրընկալէ Պելճիքան:

Տիտղոսակիր Փորթուգալ 27 մարտին պիտի մեկնի Նետերլանտներ՝ մըրցելու համար տեղւոյն ազգային խումբին դէմ, իսկ երեք օր ետք 30 մարտին պիտի հիւրընկալէ զայն: Նոյն օրը, Անգլիա հիւրը պիտի ըլլայ Նորվեկիոյ, ապա 3 օր ետք՝ 30 մարտին, պիտի հիւրընկալէ զայն Լոնտոնի մէջ:

Կիսաւարտականին Սպանիա - Ֆրանսա զոյգի յաղթականը պիտի մրցի Նետերլանտներ-Փորթուգալ զոյգի յաղթականին դէմ: Մինչ Նորվեկիա - Անգլիա զոյգի յաղթականը պիտի մրցի Պելճիքա - Գերմանիա յաղթականին դէմ:

Կիսաւարտականի եւ աւարտական մրցումները տեղի պիտի ունենան 9-էն 13 յունիսին:

«ՖՈՐՄԻՒԼԱ 1»

ՎԵՐՇԹԱՓԵՆ ՇԱՀԵՑԱՒ ԼԱՍ ՎԵԿԱՍԻ ԿՐԱՆ ՓՐԻՆ

4 անգամ աշխարհի ախոյեան Մաքս Վերշթափեն շահեցաւ Լաս Վեկասի կրան փրին՝ սկսելէ ետք փոլ-փոզիշընէն, շատ հետաքրքրական մրցումի մը ընթացքին:

Արդէն իսկ ախոյեան դարձած Քիմի Անթոնելլի սկզբունքով փոլ-փոզիշընի դիրքը գրաւած էր, բայց որովհետեւ ինքնաշարժին վրայ փոփոխութիւն կատարած էր, ստիպուած 5 դիրք ետեւ անցած եւ 6-րդ դիրքէն սկսած էր:

Պէտք է ըսել, որ 50 շրջանէ բաղկացած կրան փրիի առաջին դիրքը 30 անգամ փոփոխութիւն կրեց, մանաւանդ որ Ճորճ Ռասըլ «Մերսետես»-ով քանի

Շար.ը՝ էջ 8

«ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.»

ՏԵՆՎԸՐ ՅԱՂԹԵՑ ՊՈՒԼՉԻՆ ՅԵՏ ԵՐԿԱՐԱՁԳՄԱՆ՝ 151-145 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ

«Էն. Պի. Էյ.»-ի մրցումները շարունակուեցան երէկ, եւ այժմու երեք լաւագոյն խումբերը (արդիւնքներով)՝ Ֆիլատելֆիա 76-ըրզ, Սան Անթոնիօ Սփըրզ եւ Լոս Անճելըս Լէյքըրզ, մրցումներ չունէին:

Հետաքրքրական մրցումի մը ընթացքին, Շիքակօ Պուլզ Իլինոյզի մէջ 131-131 արդիւնքով աւարտեց իր մրցումը Տենվըր Նակեթցի դէմ: Սակայն երկարաձգման ընթացքին Տենվըր 20 կէտ նշանակեց եւ կրցաւ յաղթել մրցումին:

Նիքոլա Եոքիչ 37 կէտ, 18 ռիպաունտ եւ 11 էսիսթ ձեռք ձգեց՝ արձանագրելով իր 202-րդ թրիփըլ տապլը, մինչ Ճամալ Մարէյ իր 45 կէտերէն 8-ն նշանակեց երկարաձգման ընթացքին: Եոքիչ բաւական մօտ է Ռասըլ Ուեսթպրուքի 209 թրիփըլ տապլներու մըրցանիշին:

Մարէյ 11 փորձերէն 6 յաջող 3 կէտնոց կողովներ նշանակեց:

Պատի Հիլտ 33 կէտ նշանակեց ի նպաստ Շիքակօ Պուլզի, իսկ Ճոշ Կիտի իր կարգին թրիփըլ տապլ արձանագրեց՝ 23 կէտ, 14 ռիպաունտ եւ 22 էսիսթ ձեռք ձգելով:

Շիքակօ 7 կէտերով ետ կը մնար մրցումի վերջին 40 երկվայրկեաններուն, երբ Հիլտ կրցաւ «գողնալ» գնդակը Եոքիչէն փոխանցելով Կիտիի, որ նշանակեց Պուլզի 131-րդ կէտը՝ մրցումի աւարտէն 7 երկվայրկեան առաջ:

Պուլզէն կը բացակայէին Նորմըն Փաուըլ եւ Քէյլըպ Ուիլսըն, որոնք այս տարեշրջանի Շիքակոյի լաւագոյն մարզիկներն էին:

Քուփըր Ֆլեկ նշանակեց 28 կէտեր, որոնց կարգին 2 կէտ ազատ հարուածով՝ մրցումի աւարտէն 3 երկվայրկեան առաջ, եւ Տալաս Մեւրիքս 116-114 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Եութա Ճեզը՝ Սլոթ Լէյք Սիթիի դէմ:

Տալաս 18 կէտերու առաւելութիւն ունէր Եութայի դաշտին վրայ 4-րդ եւ վերջին մասին, բայց Ճեզ 40 կէտ նշանակեց եւ քիչ մնաց յաղթէր:

Մեւրիքս 114-98 արդիւնքով կը յառաջանար մըրցումի աւարտէն 2,14 վայրկեան առաջ, որմէ ետք Եութա 16 յաջորդական կէտեր նշանակեց:

Սվի Միխայլիւք 39 կէտ նշանակեց ի նպաստ Եութայի՝ շնորհիւ 10 յաջող 3 կէտնոց կողովներու, բայց անոր վերջին փորձը պազըր պեթըրին ձախողեցաւ:

Անցեալ տարեշրջանի ախոյեան Նիւ Եորք Նիքս 113-106 արդիւնքով յաղթեց Ինտիանա Փէյսըրզին: Քարլ-Անթոնի Թաունզ 30 կէտ եւ 13 ռիպաունտ ձեռք ձգեց ի նպաստ Նիքսի, որ իր 11-րդ յաղթանակը արձանագրեց 17-րդ մրցումին:

Կոլտըն Սթեյթ Ուորիըրզ առանց Սթեֆ Քըրրիի 88-87 արդիւնքով յաղթեց Պոսթըն Սելթիքսին, հակառակ Ճէյսըն Թէյթըմի տապլ-տապլին (27 կէտ եւ 10 ռիպաունտ):

ԹԵՆԻՍ

ՔԱՐԼՈՍ ԱԼՔԱՐԱՍ՝ ՄԱՍԹԸՐԶԻ ՏԻՏՂՈՍԱԿԻՐ

Տղոց թենիսի Մասթըրզ մրցաշարքը, որ իրար դէմ կը հանէ լաւագոյն 8 թենիսմենները, վերջ գտաւ սպանացի Քարլոս Ալքարասի յաղթանակով:

Թիւ 3 թենիսմեն Ալքարաս աւարտականին պարտութեան մատնեց թիւ 1 թենիսմեն գերմանացի Ալեքսանտր Զվերեւը՝ 6-2 եւ 7-6 (9-7) արդիւնքով:

Աշխարհի թիւ 2 թենիսմեն Եանիք Սինըր վիրաւոր ըլլալուն պատճառով բացակայեցաւ այս մրցաշարքէն, մինչ ամերիկացի Թեյլըր Ֆրից (թիւ 9) իր կարգին բացակայելէ ետք առիթ տըւաւ, որ սպանացի Ռաֆայէլ Խոտար մասնակցի առաջին անգամ ըլլալով:

Անցեալ տարի արհեստավարժ թենիսին միացած Խոտար 20 տարեկան դարձաւ անցեալ սեպտեմբերին: Ան Ալքարասի հետ կազմեց առաջին սպանացի զոյգը, որ 2015-էն ի վեր կը մասնակցի Մասթըրզ (այժմ՝ «Էյ. Թի. Փի. Ֆայնըլզ») մրցաշարքին: 2015-ին Ռաֆայէլ Նատալ եւ Տաւիտ Ֆերր մասնակցած էին:

Երկու անգամ տիտղոսակիր Սինըրի բացակայութեան, Ալքարաս առաջին անգամ ըլլալով դարձաւ տիտղոսակիր:

Ան Տանիլ Մետվետեւին (6-2, 6-4), Ֆլաւիօ Քոպոլիին (6-4, 6-1) եւ Ֆրանսիս Թիաֆոյին (6-2, 6-2) յաղթած էր «Իվան Լենտըլ» խմբակին մէջ, եւ կիսաւարտականին յաղթելէ ետք ամերիկացի Պեն Շելթընին (3-6, 6-3 եւ 7-6 (7-1) արդիւնքով) հասած էր աւարտական:

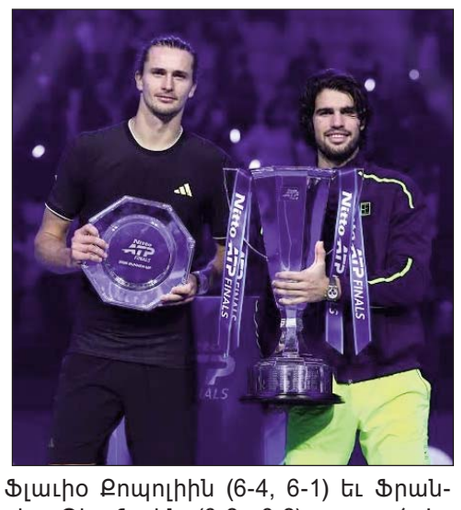

Զվերեւ, «Ճոն Մաքընրօ» խմբակին մէջ յաղթած էր Պեն Շելթընին (6-2, 7-6 (7-4) Արթիւր Ֆիսին (6-4, 7-6 (8-6)) եւ Ռաֆայէլ Խոտարին (6-4, 6-4), իսկ կիսաւարտականին՝ Մետվետեւին (7-6 (7-0) եւ 6-4):

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐԾ...

Շարունակուած 2-րդ էջէն

●ՀԸՊԱԼԼԱՅԷՆ աղբիւրներ «Մուտուն»-ին. «Այն, ինչ որ նախագահ Աունը ըսաւ, միայն աչքի փոշի ցանել է, եւ շրջագծային համաձայնագիրի տգեղութիւնն ու բանակցութիւններու ձախողումը ծածկելու ծուխի վարագոյր: Ոչ ոք մերժած է դիւանագիտութեան կամ բանակցութիւններու սկզբունքը, ընդհակառակն՝ առարկութիւնը կը վերաբերի բանակցութիւններու կայացման եղանակին:

«Կուսակցութիւնը Աունի ճառը կը նկատէ իր դէմ քաղաքական լարուածութեան սրման յաւելեալ քայլ՝ զարմանալով, թէ նախագահը ինչո՛ւ Անկախութեան օրը ընտրած է՝ յայտարարելու այնպիսի դիրքորոշումներ, որոնք պիտի խորացնեն պառակտումը: Նման դիրքորոշումները ինչպէ՞ս կըրնան երկխօսութիւն յառաջացնել»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԶ». «Նախկին վարչապետ Նեժիպ Միքաթիի Նահր Քալպի մէջ դրօշի բարձրացման արարողութեան ներկայութիւնն ու նախագահ Ժոզեֆ Աունի եւ անոր կնոջ կողքին նստիլը վարչապետ Նաուաֆ Սալամի բացակայութեան վերաբերեալ հարցականներ յառաջացուց՝ նկատի առնելով այն, ինչ որ կ'ընուի քուլիսներու մէջ Սալամի՝ անձնական պատճառներով Լիբանանը լքելու հարկադրանքին մասին, ինչ որ կրնայ պատըրուակ ըլլալ արարողութեան չմասնակցելու, յատկապէս այն պատճառով, որ մշակոյթի նախարարը առարկած է եւ դատական ու անվտանգութեան մակարդակներով քայլերու ձեռնարկած է հնագիտական վայրի մէջ աշխատանքները դադրեցնելու համար»:

●«ԱՍԱՍ»-ի տեղեկութեան համաձայն, «Պէյրութ հասաւ միջազգային յըստակ պատգամ մը. «Լիբանանի առջեւ առիթ գոյութիւն ունի զէնքը ներքին որոշումով մենաշնորհելու, այլապէս ատիկա պիտի կատարուի դուրսէն՝ ուժի կիրարկումով, ինչպէս նախորդ երկու պատերազմներուն ընթացքին»:

●«ՄՈՒՏՈՒՆ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «Ֆրանսան Ապահովութեան խորհուրդի անդամ պետութիւններուն յայտնեց, որ ՖԻՆԻԻԼ-ի ապագային շուրջ տարակարծութեան փուլէն ետք ֆրանս-ամերիկեան մերձեցումին լոյսին տակ մտադիր է դեկտեմբերին Ապահովութեան խորհուրդի որոշումի նախագիծ մը պատրաստելու»:

●ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ աղբիւրներ «Ասաս»-ին. «Ուաշինկթըն հարաւային Լիբանանի մէջ այլընտրանքային ուժեր չ'ուզեր, մինչ Ֆրանսան կը փորձէ հեռացման շրջանէն օգտուիլ ՖԻՆԻԻԼ-ի մնացորդը պահելու եւ շարունակելու առաքելութիւն մը, որ պիտի ճշդուի նոր որոշումով մը, երբ անոր ներկայութիւնը ամբողջովին վերջ գտնէ»:

●«ՄՈՒՏՈՒՆ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «Հըզպալլան դէմ է իր անդամներու շարունակական կալանքին արարքներու պատճառով, զորս կը նկատէ դիմադրութիւն Իսրայէլի դէմ, երբ միւս կողմէ ազատ արձակուած է 2013 թուականին Հարաւային արուարձաններուն մէջ զոհերու պատճառ դարձած Ռուէյսի եւ Պիր Ապտի ականահարումներուն մէջ մեղադրուողը»:

●ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ աղբիւրներ «Ասաս»-ին. «Դամասկոսի կողմէ բացայայտուած Հըզպալլայի առնչուած բիջիջները կը ներկայացնեն Սուրիոյ տարածքին մէջ տակաւին գոյութիւն ունեցող աւելի լայն ցանցի միայն մէկ մասը: Հանրութեան չեն յայտնուած բազմաթիւ բջիջներ, ինչպէս նաեւ զէնքի պահեստներ, որոնք կը պատկանին Հըզպալլայի Սուրիոյ մէջ զինուորական ներկայութեան տարիներուն, երբ ան կը կըռուէր Ասատի վարչակարգի կողքին»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Ախպար» օրաթերթին. «Ամերիկացիները վերսկսան կարգ մը լիբանանցիներու ըսել, թէ Իրանի եւ Հըզպալլայի դէմ պատերազմի որոշումը տրուած է, հարցը միայն ժամկէտին կապուած է, եւ լիբանանեան իշխանութիւնները պէտք է պատերազմին հետ քայլ պահեն՝ Հըզպալլայի դէմ ուղղակի քայլերու ձեռնարկելով»:

●«ԱԽՊԱՐ» օրաթերթ. «Իրաքի վարչապետարանին մէջ ապահովական շահագրգիռ մարմինները ապահովական ու լիբանանեան ծառայութիւններէ ստացան տեղեկութիւններ ու տուեալներ, որոնք Իրաքի վարչապետ Զէյտիի ուշադրութեան կը յանձնեն, թէ Լիբանան անոր այցելութիւնը ապահովական վտանգներ կը պարունակէ»:

●ՏԱՐԱՏԵՍԱԿ աղբիւրներ «Ասաս»-ին. «Իրավիճակը չափազանց վտանգաւոր է, որովհետեւ Դամասկոս այժմ ունի ճշգրիտ տեղեկութիւններ, որոնք կը հաստատեն, որ Ասատի վարչակագի բազմաթիւ մնացորդներ եւ անոր անվըտանգութեան գործիչներ Լիբանանը կ'օգտագործեն իբրեւ իրենց գործունէութեան յենակէտ՝ աշխատելով միջոցներ ու զէնք հաւաքելու եւ արտասահմանի մէջ գտնուող նախկին ղեկավարներու հետ կապի ցանցեր վերականգնելու»:

●ԼԱՒԱՏԵՂԵԱԿ աղբիւրներ «Լեպանոն Ֆայլզ»-ին. «Լիբանանի բարեկամ երկիրներու հետ անվտանգութեան համակարգումը մեծ զարգացում կ'ապրի երկրին մէջ Հըզպալլայի շարժումին առնչուած ամէն բանի մէջ, ինչ որ յստակօրէն երեւցաւ Տահր Պայտարի եւ Ժրուտ Պշարրէ-Թաննուրինի մէջ, եւ այս համակարգումը կրնայ մեզ առաջնորդել շարք մը տարածքներու, մասնաւորաբար սահմանամերձ շըրջաններու մէջ խմբաւորումներու աւելի բարդ շղթաներու»:

●ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ հեղինակութիւն մը «Լեպանոն Ֆայլզ»-ին. «Յառաջիկայ տարուան սկիզբը կրնայ Լիբանանի համար մեծ անակնկալներ բերել, յատկապէս այն պատճառով, որ արտաքին դիւանագիտութեան քուլիսներուն մէջ, լրատուամիջոցներէն հեռու կատարողը կրնայ լիբանանեան հարցին մէջ որակական տեղաշարժ ըլլալ»:

●«ԷԼ.ՊԻ.ՍԻ.»-ի տեղեկութեան համաձայն, «Մաշարիհ Քահի մէջ պայթուցիկ նիւթերու մաքսանենգման գործողութեան հարցով կալանաւորուածներուն թիւը բարձրացաւ հինգի, եւ հետաքննութիւնը, որ զինուորական ոստիկանութեան կողմէ սկսած էր, այժմ կը կատարուի բանակի գաղտնի սպասարկութեան կողմէ»:

●ՉԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ պատկերասփիւռային աղբիւրներ «Լեպանոն Ֆայլզ»-ին. «Մաշարիհ Քահի մէջ գրաւուած պայթուցիկ նիւթերու թղթածրարը տակաւին Ապլահի մէջ զինուորական ոստիկանութեան մօտ է, եւ հետագային պիտի փոխանցուի բանակի գաղտնի սպասարկութեան՝ շարունակելու համար հետաքննութիւնը եւ գործի մանրամասնութիւնները բացայայտելու:

«Նախնական հետաքննութիւնները ցոյց տուին, թէ պայթուցիկ նիւթերը ստանձնելիք անձը Սուրիոյ քաղաքացի մըն է»:

●«ՆԱՇՐԱ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «այս շաբաթ ելեկտրականութեան մատակարարումը զգալիօրէն պիտի նուազի, ինչ որ արդէն սկսած է որոշ շրջաններու մէջ, մասնաւորաբար Տէյր Ամմարի ելեկտրակայանէն ելեկտրականութիւն ստացող տարածքներուն մէջ, մինչեւ չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրերուն լրիւ անջատման հաւանականութեամբ՝ մինչեւ երեքշաբթի եւ չորեքշաբթի օրերու միջեւ երկարող ժամանակաշրջանին վառելանիւթով բեռցուած նաւի մը ժամանումը, քայլերու ամբողջացումը, բեռը պարպել սկըսիլն ու վառելանիւթը ելեկտրակայաններուն մատակարարելը»:

ՄՈՒՆ. «ԿԸ ՄԵՐԺԵՆՔ, ՈՐ ԼԻԲԱՆԱՆԸ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԵՒ ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

ոչ միայն դիմանալու ունակութեամբ, այլ նաեւ իր երեխաներուն համար ապրելու արժանի ապագայ ապահովելու ունակութեամբ»:

«Այստեղէն՝ Անկախութեան տօնին առիթով, պէտք է մենք մեզի հարց տանք. արդեօք մենք լիբանանցիներու համար իրագործեցի՞նք այն պետութիւնը, որուն անոնք արժանի են: Պատասխանը, անկեղծօրէն, հետեւեալն է՝ ոչ, ոչ տակաւին: Մենք չենք կրնար անկախութիւնը տօնել այնպէս, կարծէք գերիշխանութիւնը լիակատար է, քանի տակաւին մեր հողը բռնագրաւումի տակ է, մեր ժողովուրդը տակաւին ամբողջութեամբ չէ վերադարձած իր տուները, եւ պատերազմի ու խաղաղութեան որոշումը տակաւին միայն պետութեան ձեռքը չէ», նշեց հանրապետութեան նախագահը:

«Մենք չենք կրնար խօսիլ վստահութեան վերականգնման մասին, քանի տակաւին քաղաքացիները չեն կրնար վերականգնել իրենց կեանքի խնայողութիւնները, երիտասարդները իրենց ապագան հայրենիքէն դուրս կը փնտռեն, իսկ ընտանիքները չեն գիտեր վաղը ինչպէ՛ս դիմաւորել: Ասիկա պատկերը չէ այն անկախութեան, որ մենք կ'ուզենք: Այս իրականութեան ճանաչումը անոր փոփոխութեան առաջին քայլն է», ըսաւ ան:

«Լիբանանի անկախութեան այլընտրանքը չկայ, եւ Լիբանանը իր պետութենէն այլ երաշխաւոր չունի», յայտարարեց Աուն:

«Այսօր կանգնած ենք ճակատագրական փորձութեան առջեւ: Մեր անկախութեան ամբողջացումը այսօր կը բախի երկու հիմնական ու փոխկապակցուած ազդակներու. մեր հողերու որոշ հատուածներու իսրայէլեան բռնագրաւումին եւ մեր գործերուն արտաքին միջամտութեան, մասնաւորաբար իրանեան վարչակարգին մէջ կարգ մը ազդեցիկ թեւերու կողմէ՝ զէնքի եւ Լիբանանի պետութեան իրաւասութենէն դուրս որոշումներու միջոցով», յայտնեց հանրապետութեան նախագահը:

«Երկու ճգնաժամ: Ես ըսի եւ կը կրկնեմ, փոխկապակցուած եւ իրարմէ կախեալ: Իւրաքանչիւրը միւսը կը նշէ, իբրեւ պատրուակ կ'օգտագործէ եւ միաժամանակ պատրուակ կու տայ: Երկու պարագային ալ գինը Լիբանանը կը վճարէ: Յատկապէս հարաւային Լիբանանն ու անոր ժողովուրդը, որ 1969 թուականէն ի վեր սերունդէ-սերունդ կը վճարէ իրերայաջորդ պատերազմներու գինը», աւելցուց ան:

«Մենք ամբողջովին կը գիտակցինք այս իրականութեան՝ առանց զարդարելու կամ աղաւաղելու, եւ քանի որ գիտենք, թէ անիկա որքան վտանգաւոր է մեր ժողովուրդին եւ մեր հողին, հետեւաբար՝ ամբողջ ազգին համար, մենք որդեգրած ենք փրկարարական ծրագիր, որ հիմնուած է երկու խնդիրներու միաժամանակեայ եւ փոխկապակցուած լուծման վրայ: Ոչ մէկ բռնագրաւում, երբեք եւ յաւիտեան: Եւ պետութենէն դուրս ոչ մէկ զէնք, որ հրամաններ կը ստանայ կամ կը ծառայէ օտարերկրեայ տէրութիւններուն, որոնք ալ ըլլան այդ տէրութիւնները: Այս է մեր ազգային նախագիծի էութիւնը: Եւ ասիկա այն դիրքորոշումն է, որ մեզ կ'ենթարկէ երկու հակադիր կողմերու յարձակումներուն», ըսաւ Աուն:

«Մեր ժողովուրդի բնաջնջումը անկարելի է: Ես կ'ըսեմ անոնց, որոնք կը կարծեն, թէ բռնագրաւումի շարունակութիւնն ու ուժի կիրարկումը կրնան անվտանգութիւն ապահովել. բռնագրաւումը անվտանգութիւն չի ստեղծեր, իսկ ոչնչացումը՝ խաղաղութիւն: Հիմա հեռացէ՛ք, եւ մենք մեր անվտանգութեան, մեր սահմաններու կայունութեան ու մեր ամբողջ հողին նկատմամբ լիակատար գերիշխանութեան միակ վստահելի երաշխիքն ենք», յայտնեց նախագահ Աուն՝ աւելցնելով. «Ասիկա մեր միջազգայնօրէն ճանչցուած հարաւային սահմաններուն վրայ անվտանգութիւն ու կայունութիւն հաստատելու եւ այնտեղ խաղաղ իրավիճակ զարգացնելու միակ հաստատ ուղին է՝ իբրեւ շրջանին մէջ արդար եւ տեւական խաղաղութիւն վայելող որեւէ հետագայ քայլի պարտադիր նախապայման»:

«Միւս կողմէ, մենք նմանատիպ արշաւի կ'ենթարկուինք՝ պաշտօնատարներու, շահագրգիռ կողմերու եւ Լիբանանի գործերուն իրանեան միջամտութեան առնչակից ուժերուն կողմէ, որովհետեւ մենք նոյնպէս անոնց դէմ կանգնեցանք յստակ եւ ուղղակի դիրքորոշումով. պետութեան վերահսկողութենէն դուրս զէնքի դարաշրջանը աւարտած է: Անոնք նախորդ ժամանակաշրջանին իրենց նպատակին ծառայած են՝ բերելով զոհողութիւններ եւ նուաճումներ: Այնուհետեւ, աւելի ուշ փուլին, անոնք ուժասպառ ըրած են իրենց համակիր զանգուածը, իրենց ժողովուրդը եւ իրենց երկիրը՝ ծանր կորուստներ պատճառելով անոնց եւ մեզի: Այժմ, անոնք բացայայտօրէն կը ծառայեն ոչ լիբանան-եան նպատակներու, պէտք է ատիկա ընդունիք, եւ պէտք է ձեր զէնքերը յանձնէք», ըսաւ հանրապետութեան նախագահը:

«Լիբանանեան բանակն է, որ ձեզ կը պաշտպանէ՝ առանց ձեր համայնքը, շրջանը կամ պատկանելիութիւնը հարցնելու», ընդգծեց նախագահ Աուն:

«Ոչ մէկ սահմանադրական իրաւունք պիտի սասանի, եւ Ազգային ուխտի ոչ մէկ փոխըմբռնում պիտի խաթարուի: Ոչ մէկ խմբակի ազատութիւնը պիտի խախտի: Մենք զիրար պիտի պաշտպանենք: Մենք պիտի ուժեղանանք մեր միասնութեան միջոցով: Մենք պիտի չփնտռենք որեւէ արտաքին կողմի աջակցութիւնը հայրենիքին մէջ մեր գործընկերոջ դէմ», աւելցուց ան:

Ան խօսքը ուղղելով «Լիբանանի մէջ իրանեան միջամտութեան պատասխանատուներուն»՝ ըսաւ. «Մենք կը յարգենք իրանցի ժողովուրդն ու անոր քաղաքակրթութիւնը, եւ Իրանի, ինչպէս նաեւ այլ պետութիւններու հետ բարեկամութեան եւ փոխադարձ յարգանքի յարաբերութիւններ կ'ուզենք: Սակայն պետութիւններուն միջեւ բարեկամութիւնը անոնցմէ մէկուն կողմէ միւսի որոշումին միջամտելու իրաւունք չի տար: Այն, ինչ որ ձեր երկրին համար չէք ընդունիր, մի՛ պահանջէք, որ Լիբանանը իր երկրին համար ընդունի: Այս հիմամբ, փորձեցինք ապահովել ամբողջ աշխարհի զօրակցութիւնը մեր այն տեսակէտին, թէ իր շրջանին ու աշխարհին համար անհրաժեշտ, կենսական ու ճակատագրական եղող Լիբանանի փրկութիւնը միայն բռնագրաւումի եւ անհաւասարակշռութեան միաժամանակեայ եւ փոխկապակցուած լուծման միջոցով է»:

«Կը մերժենք, որ Լիբանանը իսրայէլեան եւ իրանեան ծրագիրներէն որեւէ մէկուն պատանդը ըլլայ: Երկրէն ներս թէ դուրս լիբանանցիներու պառակտման վրայ գրաւ դնողներուն կ'ըսեմ՝ ձեր հաշիւներուն մէջ մի՛ սխալիք», յայտարարեց հանրապետութեան նախագահը:

«Այսօր Լիբանանի մէջ կայ յստակ եւ հաստատ լիբանանեան մեծամասնութիւն, որ ամէնէն կարեւորը՝ անդրհամայնքային եւ անդրշրջանային է, որ պետութիւնն ու անկախութիւնը կ'ուզէ, եւ կը մերժէ բռնագրաւումն ու տիրապետութիւնը: Լիբանանի գերիշխանութեան ու կայունութեան վերականգնման ուղին ունի արաբական ու միջազգային աջակցութիւն, որովհետեւ Լիբանանի անվտանգութիւնը հիմնարար նշանակութիւն ունի մեր շրջանի եւ աշխարհի անվտանգութեան համար: Սակայն մենք չենք ուզեր խնամակալութեան մէկ ձեւը մէկ ուրիշով փոխարինել, ոչ ալ ենթակայութեան մէկ ձեւը՝ մէկ ուրիշով: Մենք Լիբանանի համար կ'ուզենք բարեկամներ, եւ ոչ թէ անոնք, որոնք անոր որոշումներ կը թելադրեն», շեշտեց ան:

«Դիւանագիտութիւնը անձնատուութիւն չէ, բանակցութիւնը իրաւունքներէ զիջում չէ, եւ խաղաղութիւնը արժանապատուութեան չի հակասեր: Ուժը միայն պատերազմներ մղելու կարողութեամբ չի չափուիր, այլ նաեւ անոնց դիւանագիտութեան ճամբով վերջ տալու քաջութեամբ եւ իմաստութեամբ, մանաւանդ երբ ժողովուրդ է, որ անոնց գինը կը վճարէ: Սակայն դիւանագիտութիւնը անվերջ սպասել չի նշանակեր, ո՛չ ալ՝ իրողական վիճակը ընդունիլ: Անիկա ամբողջական իրաւունքներու վերականգնման ուղի է, որ կը վայելէ աջակցութիւնը լիբանանեան միասնական դիրքորոշման, պետութեան կարողութեան եւ մեր արաբական ու միջազգային յարաբերութիւններուն: Լիբանանը որեւէ մէկուն խաղաքարտը պիտի չըլլայ: Լիբանանը հայրենիք մըն է, որ կեանքի, գերիշխանութեան ու խաղաղութեան իրաւունքը ունի», ըսաւ ան:

«Լիբանանցիներու անվտանգութեան երաշխաւորումը զէնքերու եւ որոշումներու բազմազանութեամբ չ'ըլլար, այլ մէկ պետութեամբ, մէկ բանակով, օրինական մէկ իշխանութեամբ, որ հայրենիքի պաշտպանութեան պատասխանատուութիւնը կը կրէ: Բանակն ու ապահովական մարմինները Լիբանանի պաշտպանութեան զինուորական օրինական երաշխիքն են, եւ պետութիւնը այն շրջագիծն է, որ կ'ապահովէ իր բոլոր զաւակներուն անվտանգութիւնն ու իրաւունքները», յայտնեց նախագահը:

«Ո՛վ լիբանանցիներ, անկախութենէն 83 տարիներ անցած են, եւ տակաւին նոյն պայքարը կը մղենք. Լիբանանը իր հողին վրայ գերիշխան եւ որոշումներուն մէջ ազատ ըլլալու պայքարը, սակայն պատմութիւնը մեզի մէկ բան սորվեցուցած է. չկայ բռնագրաւում մը, որ կը գոյատեւէ, չկայ հոգատարութիւն մը, որ կը գոյատեւէ, չկայ ուժ մը, որ ժողովուրդին կամքը կրնայ յաւիտեանս խլել: Փաստեցինք, թէ ժողովուրդ մըն ենք, որ կը գոյատեւէ: Ժամանակն է, որ փաստենք, թէ կարող ենք կառուցել պետութիւն մը, որուն հետ անոր զաւակներու իրաւունքները կը գոյատեւեն», եզրափակեց նախագահ Աուն:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ...

Շարունակուած 2-րդ էջէն

պլոքի անդամ Յակոբ Թերզեան, Զալքայի քաղաքապետ Միշէլ Ասսաֆ Մըր, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Մարտիկ Պօղոսեան եւ քաղաքապետական խորհուրդի անդամներ: Հայերէնով խօսք առաւ ՀՄԸՄ-ի Անթիլիասի մասնաճիւղէն Նարօտ Մերտխանեան, իսկ ՀՅԴ «Գարեգին Նժդեհ» կոմիտէին անունով արաբերէնով խօսք առաւ Ծովիկ Գալեմքէրեան:

Տեղի ունեցաւ դրօշակի արարողութիւն: Բարձրացուեցաւ լիբանանեան դրօշը՝ լիբանանեան քայլերգի հնչիւններուն ներքեւ:

ՎԵՐՇԹԱՓԵՆ ՇԱՀԵՑԱՒ ԼԱՍ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Այս յաղթանակը Վերշթափենի 3-րդն էր Լաս Վեկասի թաղերուն մէջ եւ այս տարուան 4-րդը՝ բոլորն ալ վերջին 6 կրան փրիներուն:

«Ռետ Պուլ» շատ ձախող ձեւով սկսած էր տարեշրջանը, եւ ինքնաշարժը միայն վերջերս սկսաւ լաւ ձեւով բանիլ: Վերշթափեն 2-րդ դիրքի վրայ հաստատուեցաւ՝ 37 կէտերով հեռանալով «Ֆեռարի»-ի Լուիս Համիլթընէն, մինչ Ռասըլ 40 կէտով ետ կը մնայ 4-րդ դիրքին վրայ:

Այս շաբաթավերջին խումբերը կը մեկնին Քաթարի մէջ մասնակցելու տարուան 22-րդ կրան փրիին, ապա տարին կ'աւարտի Ապու Տապիի մէջ՝ 6 դեկտեմբերին:

ՀՅՈ 136 -ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻԻՆ
ՎԵՐ ԿԱՑ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ
27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ: (01) 258526 - 260115 - 241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ
AZTAG TEL.: (01)258526 - 260115 - 241274 - E-mail: info@aztagdaily.com FAX: (01) 258529 - P.O.BOX: 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك: هاتف: ٢٥٨٥٢٦ ـ ٢٦٠١١٥ ـ ٢٤١٢٧٤ (٠١) فاكس: ٢٥٨٥٢٩ (٠١) ـ ص.ب: ٨٠٨٦٠ برج حمّود